REGIONFULLMÄKTIGE 2021-09-21

Besvarande av inkomna interpellationer

Bordlagda interpellationer vid regionfullmäktige juni 2021
Nr 19- 27

		Besvaras av
Initierat av:	Kristdemokraterna (KD)	**Datum:** 2021-04-22
DiarieNr:	RS 803:1-2021	**Rickard Carstedt**
Innehåll:	210421 Interpellation nr 19-2021 från Hans-Inge Smetana (KD) ställd till kulturutskottets ordförande Nina Björby. Länets folkhögskolor	

Initierat av:	Centerpartiet (C)	**Datum:** 2021-04-29
DiarieNr:	RS 868:2-2021	**LiseLotte Olsson**
Innehåll:	210429 Interpellation nr 20-2021 från Maria Kristoffersson (C) ställd till regionstyrelsens ordförande. Våld i nära relation	

Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-05-18
DiarieNr:	RS 966:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210518 Interpellation nr 21-2021 från Nicklas Sandström (M) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Snart 10 år av löften men ännu inget Beroendecentrum	

Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-05-27
DiarieNr:	RS 1030:1-2021	**Peter Olofsson**
Innehåll:	210527 Interpellation nr 22-2021 från Nicklas Sandström (M) ställd till regionstyrelsens ordförande. Hur kommer omställningsplanen att lyckas om den politiska majoriteten inte vill genomföra några åtgärder?	

Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-05-27
DiarieNr:	RS 1031:1-2021	**Peter Olofsson**
Innehåll:	210527 Interpellation nr 23-2021 från Nicklas Sandström (M) ställd till regionstyrelsens ordförande. Hur många sammanträden har genomförts i det politiska prestigeprojektet?	

Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-05-27
DiarieNr:	RS 1032:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210527 Interpellation nr 24-2021 från Nicklas Sandström (M) ställd till regionstyrelsens ordförande. Dags för strategiskifte inom forskning, utbildning, utveckling och innovation?	

REGIONFULLMÄKTIGE 2021-09-21

Besvarande av inkomna interpellationer

Bordlagda interpellationer vid regionfullmäktige juni 2021
Nr 19- 27

		Besvaras av
Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-05-27
DiarieNr:	RS 1036:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210527 Interpellation nr 25-2021 från Andreas Löwenhöök (M) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Har hälso- och sjukvårdsnämnden blundat för alla rapporter om våld i nära relationer?	

Initierat av:	Moderaterna	**Datum:** 2021-05-31
DiarieNr:	RS 1047:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210531 Interpellation nr 26-2021 från Elin Segerstedt Söderberg (M) ställd till ordförande för utskottet för primärvård och tandvård. Bidrog klustringen av hälsocentraler till en förbättring av arbetsmiljön på Ursvikens hälsocentral?	

Initierat av:	Moderaterna	**Datum:** 2021-05-31
DiarieNr:	RS 1048:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210531 Interpellation nr 27-2021 från Andreas Löwenhöök (M) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Stängningen av förlossningen vid Lycksele lasarett	

Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-08-18
DiarieNr:	RS 1307:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210818 Interpellation nr 28-21 från Andreas Löwenhöök (M) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Plan för förbättrad barnmorskebemanning i förlossningsvården	

Initierat av:	Liberalerna (L)	**Datum:** 2021-08-24
DiarieNr:	RS 1339:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210824 Interpellation nr 29-2021 från Maria Lundqvist-Brömster (L) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Stoppa nedrustningen av äldrepsykiatrin	

Initierat av:	Kristdemokraterna (KD)	**Datum:** 2021-08-25
DiarieNr:	RS 1340:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210824 Interpellation nr 30-2021 från Betty-Ann Nilsson och Hans-Inge Smetana (KD) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Övertagandet av ambulansstationerna	

REGIONFULLMÄKTIGE 2021-09-21

Besvarande av inkomna interpellationer

Bordlagda interpellationer vid regionfullmäktige juni 2021
Nr 19- 27

		Besvaras av
Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-08-27
DiarieNr:	RS 1378:1-2021	**Rickard Carstedt**
Innehåll:	210827 Interpellation nr 31-2021 från Andreas Löwenhöök (M) ställd till regionala utvecklingsnämndens ordförande. Bättre relationer och kommunikationer i batteribältet	

Initierat av:	Liberalerna (L)	**Datum:** 2021-08-30
DiarieNr:	RS 1379:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210829 Interpellation nr 32-2021 från Marianne Normark (L) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Problemen inom förlossningsvården	

Initierat av:	Sverigedemokraterna (SD)	**Datum:** 2021-08-31
DiarieNr:	RS 1389:1-2021	-
Innehåll:	210831 Interpellation nr 33-2021 från Petter Nilsson (SD) ställd till regionrådet Nicklas Sandström (M). När ska alliansen sluta följa majoriteten?	

Initierat av:	Sverigedemokraterna (SD)	**Datum:** 2021-08-31
DiarieNr:	RS 1390:1-2021	**Peter Olofsson**
Innehåll:	210831 Interpellation nr 34-2021 från Petter Nilsson (SD) ställd till regionstyrelsens ordförande. När ska majoriteten välja att prioritera sjukvården?	

Initierat av:	Moderaterna (M)	**Datum:** 2021-08-31
DiarieNr:	RS 1391:1-2021	**Rickard Carstedt**
Innehåll:	210831 Interpellation nr 35-2021 från Åsa Ågren Wikström (M) ställd till regionala utvecklingsnämndens ordförande. Tycker Socialdemokraterna att Bromma flygplats är viktig för Västerbotten även i framtiden?	

Initierat av:	Liberalerna (L)	**Datum:** 2021-08-31
DiarieNr:	RS 1392:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210829 Interpellation nr 36-2021 från Birgitta Burström (L) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Ambulansverksamheten i Storuman	

REGIONFULLMÄKTIGE 2021-09-21

Besvarande av inkomna interpellationer

Bordlagda interpellationer vid regionfullmäktige juni 2021
Nr 19- 27

Besvaras av

Initierat av:	Kristdemokraterna (KD)	**Datum:** 2021-09-01
DiarieNr:	RS 1395:2-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210830 Interpellation nr 37-2021 från Betty-Ann Nilsson (KD) och Hans-Inge Smetana (KD) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. En långsiktig barnmorskebemanning	

Initierat av:	Liberalerna (L)	**Datum:** 2021-09-01
DiarieNr:	RS 1396:1-2021	**Anna-Lena Danielsson**
Innehåll:	210831 Interpellation nr 38-2021 från Maria Lundqvist Brömster (L) ställd till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande. Hur ser planerna ut för Neurorehab Sävar?	

Nr 19

21 april 2021

Interpellation ställd till kulturutskottets ordförande Nina Björby

Västerbotten

I den nyss antagna Regionala utvecklingsstrategin (RUS) framhålls civilsamhället som en viktig aktör i samhällsbygget. Är det bara fina ord för Socialdemokraterna eller är det något man vill jobba efter? I så fall är det upp till bevis!

Först vill jag tydliggöra hur jag som Kristdemokrat ser på civilsamhället. Utan civilsamhället skulle vi inte klara samhällsbygget och civilsamhället är inte minst viktigt inom kulturen och folkbildningens område. För mig som Kristdemokrat är folkbildningen en av de viktigaste aktörerna i samhällsbygget.

I osäkra tider som dessa söker sig många till utbildningar. Civilsamhället och dess folkhögskolor gör en oerhört viktig samhällsinsats, både för individens och länets utveckling. Det finns ingen anledning att Västerbottens fem rörelsedrivna folkhögskolor ska ges betydligt sämre ekonomiska förutsättningar än de två offentligt drivna folkhögskolorna.

Folkhögskolornas så kallade mobilitetsersättning, den summa regionen betalar folkhögskolor utanför Västerbotten ifall en västerbottning studerar på annat håll i landet, ligger på 400 kr per deltagarvecka. Detta motsvarar rekommendationen från SKR. Men för en västerbottning som studerar på en rörelsedriven skola i länet betalar regionen bara hälften, just över 200 kronor. Inte sedan 1998 har bidraget från regionen räknats upp. Trots sämre ekonomiska förutsättningar, och utan extra ersättningar för lokaler, klarar de rörelsedrivna aktörerna att bedriva folkhögskoleverksamhet med hög kvalitet.

Utifrån ovanstående, ställer jag följande frågor till kulturutskottets ordförande Nina Björby (S):

- Anser du att civilsamhällets folkhögskolor gör en viktig insats för såväl västerbottningarna som för regionens utveckling?
- Medger du att regionen missgynnar de rörelsedrivna folkhögskolorna (RIO), genom att ge dem betydligt lägre ekonomiska ersättningar från regionen?
- Anser du att de rörelsedrivna gör ett sämre jobb eller mindre viktig insats?
- Om du anser att de RIO-ägda skolorna är viktiga, varför har du under så många år medgett ekonomisk diskriminering?
- Är du beredd att behandla de rörelsedrivna folkhögskolorna på ett likvärdigt sätt som regionens egna skolor, eller andra läns skolor som erhåller mobilitetsersättning från regionen, och förändra ersättningsnivåerna till den av SKR rekommenderade nivån?

Hans-Inge Smetana, gruppledare (KD)

Interpellation nr 19-2021. Länets folkhögskolor

I regionala utvecklingsnämndens planeringsförutsättningar inför budgetarbetet 2022 konstaterar nämnden att det finns ett behov av att tydliggöra och stärka folkbildningens roll i det regionala utvecklingsarbetet, där Västerbottens sju folkhögskolors förutsättningar är särskilt angeläget.

För att på bästa sätt kunna utveckla folkbildningen i regionen har en överenskommelse upprättats mellan Region Västerbotten, studieförbunden och de rörelseägda folkhögskolorna. Region Västerbotten ger ett anslag till de rörelseägda folkhögskolorna i länet. Fördelningen av anslaget mellan de rörelseägda folkhögskolorna avgör de rörelseägda folkhögskolorna gemensamt efter överläggning. När staten 2017 tillsatte 8000 nya platser på folkhögskolorna så innebar det att regionens fasta anslag per plats blev lägre i jämförelse med det statliga anslaget som baseras på antal deltagarveckor. Regionen fasta anslag sänktes dock inte i faktiskt mening.

Sett till regionens omsättning på 11,7 miljarder så är den sammanlagda satsningen på regionens folkhögskolor endast 9,7 miljoner kronor. Det är väl investerade pengar.

Under 2021 ökades anslaget till de rörelseägda folkhögskolorna i länet från 7 253 000 till 7 715 000 och den strategiska inriktningen avser vi att fullfölja.

Folkhögskolorna i länet kompletterar varandra genom olika ägare, olika inriktningar, kursutbud och målgrupper. Det är den mångfalden som stärker individens möjligheter till social gemenskap, integration och livslångt lärande.

Nr 20

Interpellation till regionstyrelsens ordförande:

VÅLD I NÄRA RELATION

Ingen, absolut ingen, ska behöva vara rädd för någon som man är eller har varit tillsammans med. Men våld i nära relationer är ett akut samhällsproblem. Det går för långsamt. Alla är emot våld i nära relationer – men det behöver gå från snack till politisk verkstad.

Vi måste arbeta för att förstärka sex- och samlevnadsundervisning, se till att dessa ämnen är en del av fortbildningen för verksamma lärare och förstärka elevhälsans förebyggande arbete. Det är också viktigt att öka resurserna och stötta organisationer som arbetar med frågor som rör normer, attitydförändringar och jämställdhet.

Fler ska våga lämna en våldsam relation, och de som mördar och misshandlar ska gripas, lagföras och dömas till långa fängelsestraff. Det är också viktigt med stöd till utsatta personer under och efter en rättprocess, samtidigt som samhället arbetar gemensamt för att förhindra att första slaget ens sker.

Har man ett jobb där man kan tänkas komma i kontakt med människor som utsatts för våld i nära relationer är det viktigt att man har fått kunskap kring ämnet. Och förståelse för att till exempel personen som är utsatt kan känna att det är så här livet är. Att offret känner att situationen är normal, när den är allt annat än normal.

Min fråga till regionstyrelsens ordförande, Peter Olofsson, är därför:

1. Hur jobbar regionen för att öka kunskapen hos vårdpersonal kring våld i nära relationer?

Maria Kristoffersson, Centerpartiet

NÄRODLAD POLITIK

Centerpartiet

Interpellation nr 20-2021. Våld i nära relation

Var tredje vecka dödas en kvinna i Sverige av sin man. Var tjugonde minut anmäls en misshandel mot kvinnor. Var tionde barn ser sin pappa slå mamma. Mäns våld mot kvinnor är ett stort samhällsproblem.

Regionen erbjuder för närvarande ett flertal olika sätt för verksamheter att öka sin kunskap om våld i nära relationer på:

- Under 2004 och 2005 reviderades det folkhälsopolitiska programmet för att täcka in mäns våld mot kvinnor och barn. Därefter tillsattes en expertgrupp för att utreda förutsättningarna för ett samarbetscentrum mot våld, som senare kom att bli Centrum mot våld.
- 2015 startade Region Västerbotten ett expertråd för våld i nära relationer, numer så kallad lokal arbetsgrupp för arbetet mot våld. Arbetsgruppen är den enda i sitt slag i hela landet. Folkhälsoenheten leder regionens LAG för våld i nära relationer inom kunskapsstyrningsorganisationen, som bland annat diskuterar övergripande behov av kompetensutveckling för personal samt fungerar som en resurs i regionens strategiska arbete.
- Region Västerbotten är den enda regionen som har ett regionråd som ansvarar för jämställdhets- och jämlikhetsfrågor. Regionen har också undertecknat den europeiska deklarationen för jämställdhet (CEMR) vilket rent konkret innebär jämställdhetsplan och att systematiskt arbeta för att inom vården tidigt upptäcka och förebygga våld som orsak till olika typer av symtom och besvär.
- Årligen genomförs kampanjen "Bry dig" som uppmärksammar tidiga tecken på våldsutsatthet och våldsutövande.
- Regionens nuvarande vårdprogram för området våld i nära relationer ger tillsammans med bland annat generella rutiner styrning och stöd för identifikation, stöd, behandling och dokumentation kopplat till våldsutsatthet. Vårdprogrammet håller för närvarande på att omarbetas till en riktlinje i ledningssystemet LITA, i detta arbete ses alla till vårdprogrammet kopplade dokument över såsom regionens Frågekort om våld.
- Folkhälsoenheten erbjuder såväl verksamhetsspecifika utbildningar på efterfrågan som öppna konferenser/utbildningar/föreläsningar inom området. Det är också möjligt att få stöd i framtagandet av lokala rutiner, PM och liknande. Erbjudandet om utbildningar och stöd finns för alla men bygger på att arbetet prioriteras från verksamheterna.
- Utbildning om våld i nära relationer ingår i regionens hbtq-diplomering, basutbildning för rehabkoordinatorer, AT-LEKA, introduktion för nyanställda inom psykiatrin samt i de halvdagar om jämställdhet och jämlikhet som ges i programmen för morgondagens chefer samt för ledare.
- På Lärande region finns ett kursrum som bland annat samlar länkar till nationella och kostnadsfria utbildningar från myndigheter med flera inom området. Regionen har även köpt in en webbutbildning om orosanmälningar av barn som far illa vilken finns tillgänglig i kursrummet.
- De tre senaste åren har verksamheter inom hälso- och sjukvården samt tandvården getts möjlighet att söka medel i interna utlysningar för att kvalitetsutveckla sitt arbete med våld i nära relationer. Det har varit möjligt att söka medel för att bland annat anordna egna utbildningar, delta på utbildningar eller konferenser, göra studiebesök, avsätta tid för att arbeta med lokala rutiner och köpa in material.
- Tillsammans med Länsstyrelsen Västerbotten arrangerar Regionen ca två gånger per termin ett regionalt Kvinnofridsnätverk för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Arbetet mot mäns våld mot kvinnor är och har alltid varit en prioriterad fråga. Tyvärr är det också ett arbete som aldrig tar slut. Därför avsattes pengar i budgeten för 2022 för att inrätta ett centrum mot våld i Södra Lappland. Och utifrån det beslut som togs i Hälso- och sjukvårdsnämnden 26 maj 2021 om rutinmässiga frågor om våldsutsatthet kommer arbetet med att alltid ställa frågan om våld vid varje patientkontakt förstärkas, utbildningsinsatserna utökas och arbetsgivaransvaret utökas genom att frågan om våld också kommer ställas vid medarbetarsamtalen.

Nr 21

Moderaterna
Region Västerbotten

Interpellation

Umeå den 18 maj 2021

Snart 10 år av löften men ännu inget Beroendecentrum

Redan 2012 motionerade Moderaterna om behovet av att inrätta ett Beroendecentrum likt andra universitetssjukhus redan då hade. Förslaget handlar inte om att inrätta någon ny verksamhet utan samla den befintliga på ett ställe. Detta för att nå vinster i from av mer patientcentrad vård, samverkan mellan personal i kommun och region och därmed nå ekonomiska samordningsvinster. Ett beroendecentrum med nära samarbete med primärvården, psykiatri, Försäkringskassan, kriminalvården och socialtjänsten med ett fokuserat uppdrag att rikta sig till att hjälpa människor som lever med destruktiva beteenden skulle minska antalet missbrukare avsevärt och dessutom hjälpa många tillbaka till samhället.

Sedan förslaget väckts har mycket hänt. Något som förstärker den här ambitionen är den nu pågående Samsjuklighetsutredningen (S 2020:08). Utredningen betonar behovet av integrerade verksamheterna kring personer med samsjuklighet dvs ett missbruk/beroende och en psykiatrisk samsjuklighet. De menar vidare att integrerade verksamheter har starkt stöd i forskning.

Trots ett mycket positivt mottagande bland professionen men även politiskt såväl i regionen som i Umeå kommun har inget hänt. Tyvärr, inte minst för alla missbrukare.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson(S)

1. När blir ett Beroendecentrum verklighet?

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38

Interpellation nr 21-2021. Snart 10 år av löften men ännu inget Beroendecentrum

Det finns idag ett väl utvecklat samarbete mellan Beroendepsykiatrisk mottagning, Psykiatrisk vårdavdelning 4 och Socialtjänsten i Umeå. En bra och fungerande samverkan krävs för att kunna hjälpa varje individ på bästa sätt, utifrån individens behov. Regionen fortsätter arbetet i nära samverkan med andra.

Den pågående pandemin har naturligtvis påverkat även samverkansdelen men ett normalår träffas avdelningschefer/enhetschefer inom kommun och region två gånger per termin. Personalen inom de olika verksamheterna har samverkansdagar två gånger per år. Gemensamma utbildningsdagar hålls, den senaste om LVM-lagstiftningen. Kontakter kring gemensamma patienter/klienter sker dagligen via telefon, personliga kontakter eller SIP (Samordnad individuell planering).
För att ytterligare utveckla samarbetet mellan region och kommun har psykiatrin ansökt och fått beviljat medel för projekt "Uppföljning av Berum – Beroendecentrum Umeå". Projektet fokuserar på befintliga samverkansformer mellan region och kommun som kan utvecklas men också på områden där det idag inte finns en organiserad samverkan men där det skulle behövas att de två huvudmännen samverkar. Projektet slutredovisas i september.

Nr 22

Moderaterna
Region Västerbotten

Interpellation

Umeå den 27 maj

Hur kommer omställningsplanen att lyckas om den politiska majoriteten inte vill genomföra några åtgärder?

I en artikel i VK 26 maj beskrivs det att för att lyckas med omställningsplanen krävs att antalet anställda behöver minska med cirka 400, detta för nå omställningsplanens målsättning om en ekonomi i balans. Det framgår även att 75 procent av omställningsplanen bygger på att antalet anställda ska minska. Istället har antalet ökat. I artikeln påtalas att från regionförvaltningens sida att följande krävs *"Det rör egentligen alla typer av tjänster. Det finns ingenting som är fredat utan vi tittar brett på alla typer av tjänster. Men det är klart att det stora antalet personal finns i hälso- och sjukvården och de stora underskotten finns också i hälso- och sjukvården,"*.

I samma artikel finns ett citat från regionstyrelsens ordförande som lyder *"...han lovar att ingen anställd kommer att sägas upp."*.[1]

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S)

1. Hur kan du lova att ingen anställd kommer att sägas upp under kommande år trots omställningsplanen uttalade mål att 75% planen är att antalet anställda behöver minska?
2. Tror du jobbet som chef/ledare i Region Västerbotten kommer att bli enklare eller svårare av att den yttersta representanten för arbetsgivaren, nämligen regionstyrelsens ordförande, har lovat att ingen ska sägas upp?
3. Om nu ingen ska sägas upp och personalminskningen ska ske genom naturlig avgång borde det inte då vara rimligt med ett generellt anställningsstopp, eller hur ska annars personalen kunna minska?
4. Uppfattar du att någon medarbetare i organisationen faktiskt på fullt allvar tror att omställningsplanen kommer att genomföras?

[1] https://www.vk.se/2021-05-25/sa-stora-nedskarningar-ska-goras-i-varden

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38

5. Hur realistiskt bedömer du att det är att regionen ska kunna lyckas minska antalet anställda med 400 personer när antalet i stället ökat med cirka 100 personer?

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition

Interpellation nr 22-2021. Hur kommer omställningsplanen att lyckas om den politiska majoriteten inte vill genomföra några åtgärder?

Region Västerbotten har en normal årlig personalomsättning motsvarande det behov vi har för minskad personalstyrka.

Genom ett systematiskt arbete att effektivisera verksamheten, arbetsätt, schemaläggning och flöden samt göra nödvändiga personaljusteringar mot bemanningsmål kan vi på så sätt reducera personalstyrkan via normal omsättning.

Jobbet som chef eller ledare i regionen kommer att bli enklare. Vi behöver komma ihåg att vi har en uppskjuten vård att hantera och vi behöver mobilisera kraft för genomförande av effektiviseringar och förbättringar.

Skulle vi lägga ett anställningsstopp läggs all kraft på det istället för att genomföra nödvändiga åtgärder. Däremot, längre fram, om inte effekten kommer i den takt som förväntas kan det vara en vidare åtgärd.

Högsta tjänstepersonledning är fullt medveten om omställningsplanen och det är deras ansvar att förmedla budskapet vidare i organisationen.

Personalökningen är kopplat till pandemin och minskad frånvarotid i form av minskade utbildningar, jour tid mm. Tar vi bort dessa faktorer ökar inte antal anställda förutom på de ställen där intäkterna motsvarar kostnaden, t.ex. tandvården.

Nr 23

Moderaterna
Region Västerbotten

Interpellation

Umeå den 27 maj

Hur många sammanträden har genomförts i det politiska prestigeprojektet?

Som politiskt svar på hur den rödgröna majoriteten skulle hantera vårdskulden, pandemins effekter samt omställningsplanen valde man att tillskapa en projektorganisation. Till den knöt man sju politiker, alla från S, V och MP. Denna referensgrupp skulle sedan följa arbetet genom protokollförda möten.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor? till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S)

1. Hur många protokollförda sammanträden har genomförts i den politiska referensgruppen?
2. När planeras projektet att avslutas?

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38

Interpellation nr 23-2021. Hur många sammanträden har genomförts i det politiska prestigeprojektet?

Referensgruppen har hittills haft fyra möten och där har regiondirektören presenterat en rapport om hur arbetet går via en PPT presentation.

Principbeslut om hur medlen ska fördelas är taget i regionstyrelsen och detaljerade beslut är diarieförda.

Eftersom vi har fått en förskjutning av tidsplanen på grund av pandemin påverkas avslutet men de medel som är avsatta 2021 löper ut under året. Om det kommer riktade medel för den uppskjutna vården 2022 är i dagsläget oklart.

Nr 24

Moderaterna
Region Västerbotten

Interpellation

Umeå den 27 maj 2021

Dags för strategiskifte inom forskning, utbildning, utveckling och innovation?

Region Västerbotten har en FoU (Forskning och utveckling) policy från 2008 som fortfarande är det övergripande styrdokumentet och politiska viljeinriktningen i dessa frågor. Det går enkelt att konstatera att väldigt mycket har hänt sedan dess. Allt fler regioner kallar det FoUI policy/strategi dvs Forskning och utbildning, innovation, vissa kallar det FoUUI (Forskning och utbildning, utveckling, innovation). Några exempel på vad nuvarande strategi inte innehåller:

- Strategiska viktiga profilområden är inte reviderad på länge.
- Utveckling mot alltmer högspecialiserad vård finns inte med eller för den delen de fokusområden som NUS bör profilera sig mot.
- Det allt större fokus på god och nära vård.
- Digitaliseringens roll i hälso- och sjukvården och för den delen inom hela FoUUI området.
- Det finns nu också ett nytt ALF avtal på plats som i högre utsträckning tar hänsyn till prestation vid tilldelning av ALF medel till Regionen.
- Den nya läkarutbildningen.
- Vi ser också nuvarande och framtida utmaningar inom kompetensförsörjning på läkarsidan, sjuksköterskor och biomedicinska analytiker.
- Inom klinisk forskning så finns nu Kliniska Studier Sverige och inom det samarbetet ansvarar Region Västerbotten för den nordliga noden.
- Precisionsmedicin är ett växande område med nya tekniker både inom diagnostik och behandling som sannolikt kommer att påverka forskning- och vårdprocesser.
- Allt fler universitetsregioner gör nu satsningar och investeringar på Advanced Therapy Medical Products (ATMP). ATMP-området berörs inte i nuvarande policy.
- Vi går nu in i en ny period för både den europeiska strukturfonden och ramprogrammet, Horizon Europe.
- Ny teknologisk utveckling skapar behov också behov av infrastruktursatsningar.

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38

- Region Västerbotten och NUS är sannolikt den enda universitetsregion som saknar en strukturerad Health Technology Assement (HTA) funktion/organisation.
- Region Västerbotten har numera även det regionala utvecklingsansvaret där många frågor direkt och indirekt berörs av FoUUI frågorna.

2017 gjorde Regionens revision en granskning av FoU-policyn. Granskningen visade på att policyn brast på ett flertal områden samt behövde uppdateras. Vidare ansåg de att fullmäktige behövde fastställa en ny policy. I landstingsstyrelsens svar till revisionen under 2018 lovades det att under samma år skulle det arbetas fram en ny policy för beslut i fullmäktige. Så blev uppenbarligen inte fallet.

Utöver dessa exempel på en utdaterad policy krävs även en ny Life science strategi som i sig är koordinerad med den nya Regionala Utvecklingsstrategin (RUS), Regionala Innovationsstrategin (RIS) samt den nationella Life science strategin samt den nya uppdaterade FoUUI-policyn/strategi.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till regionstyrelsens ordförande Peter Olofsson (S)

1. Tycker du att nuvarande FoU-policy, från 2008, ger en relevant färdriktning för arbetet med regionens samlade forskning och utbildning, utveckling och innovationsarbete?
2. Anser du att det är bristfälligt att policyn aldrig blev uppdaterad under år 2018, eller för den delen senare, trots att landstingsstyrelsen lovade att så skulle ske?
3. Är det inte hög tid för en ambitionshöjning i regionens strategiska arbete med forskning, utbildning, utveckling, innovation samt Life science? Inte minst genom att revidera och uppdatera nuvarande policy.

Nicklas Sandström (M)
Regionråd i opposition

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38

Interpellation nr 24-2021. Dags för strategiskifte inom forskning, utbildning, utveckling och innovation?

Forskning och utveckling är, likt hälso-och sjukvården i sin helhet, ett område med snabb utveckling. I interpellationen finns ett antal områden interpellanten menar är eftersatta. Regionen arbetar aktivt med flera av de utpekade områdena och framtagandet av en ny och reviderad policy är ett område som vi ämnar återkomma till i samband med framtagandet av kommande Regionplan.

Regionen har sedan februari en ny forsknings- och utvecklingsdirektör och forsknings- och utvecklingschef. Dessa har inlett ett arbete att kartlägga aktiviteter som pågår inom Region Västerbotten som riktar sig mot Regionens målbild och den nationella Life Science strategin. Detta kan utgöra underlag för att ta fram en ny policy som bör remitteras ut till verksamheterna för förankring.

Inom regionen pågår ett flertal aktiviteter inom de områden som interpellanten lyfter. När det gäller högspecialiserad vård görs för närvarande utvärderingar av samtliga universitetssjukvårdsenheter samt processer för gemensamt arbete av remissvar och ansökningar om nationell högspecialiserad vård. Karriärvägar med nya typer av kombinationstjänster har utvecklats i samverkan mellan Umeå universitet och Region Västerbotten. Inom precisionsmedicin pågår arbete att utveckla och investera medel för genomsekvensering inom Glesbygdsmedicinskt centrum-Norr. Regionen har vidare tagit fram en vitbok om avancerade läkemedelsterapier.

För att möta behovet av en Health Technology Asessment-enhet (HTA), har beslut tagits av Norra sjukvårdsregionförbundet att finansiera en projektledare vid FoU-staben för att starta en sådan HTA-enhet för Norra sjukvårdsregionen. Detta projekt startade 1 juni 2021. Syftet med enheten är att stärka norra sjukvårdsregionens utvärdering av nya behandlingsmetoder och ny teknik.

Nr 25

Interpellation

Skellefteå den 27 maj 2021

Har Hälso- och sjukvårdsnämnden blundat för alla rapporter om våld i nära relationer?

Vid Hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde i maj 2021 beslutades att "Rutinmässiga frågor om våldsutsatthet införs i alla verksamheter som möter patienter" samt att "Personal med patientkontakt ska genomgå grundläggande utbildningsinsatser inom området våld i nära relationer".

Detta tycker Moderaterna är bra och välkommet. Det fråga vi ställer oss är varför den politiska majoriteten kommit på detta först nu.

Under åren 2004–2018 satt jag i Folkhälsonämnden och senare Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet. Tillsammans med motsvarande nämnder i Södra Lappland och Umeåområdet lämnade vi in årliga underlag till budgetarbetet som beskrev hälsoläget och behovet av hälso- och sjukvård. Det fanns en långtgående politisk enighet bakom dessa underlag.

Under mina år i nämnda nämnder belyste vi i stort sett årligen behoven av "rutinmässiga frågor om våldsutsatthet" och "grundläggande utbildningsinsatser inom området våld i nära relationer".

Låt mig ge några exempel:

<u>FOLKHÄLSONÄMNDEN I SKELLEFTEÅ- OCH NORSJÖOMRÅDET</u>

- **Underlag för landstingsplan 2005–2007 och budget 2005:**
  "Säkerställande av vårdens rutiner för att känna igen och hantera mäns våld mot kvinnor och barn. Rutinerna skall bygga på aktuella forskningsresultat."
- **Underlag för landstingsplan 2006–2008 och budget 2006:**
  "Vårdens rutiner för att känna igen och hantera mäns våld mot kvinnor och barn säkerställs. Rutinerna skall bygga på aktuella forskningsresultat."
- **Underlag till landstingsplan 2008–2010 och budget 2008:**
  "Kunskap och kompetens att bemöta och ge behandling till våldsutsatta kvinnor skall finnas inom primärvården."
- **Underlag till landstingsplan 2010–2012 och budget 2010:**
  "Följsamhet till de rutiner som finns för att hjälpa kvinnor som utsatts för sexualiserat våld."
- **Underlag till landstingsplan 2011–2013 och budget 2011:**
  Kontinuerlig utbildning och följsamhet till rutiner som finns för att hjälpa våldsutsatta kvinnor. Vårdprogrammet måste fortsätta att spridas och tillämpas inom alla verksamheter.

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38
www.moderaterna.se/vasterbotten

NÄMNDEN FÖR FOLKHÄLSA OCH PRIMÄRVÅRD I SKELLEFTEÅ- OCH NORSJÖOMRÅDET

2011 inrättades Nämnderna för folkhälsa och primärvård. I Skellefteå- och Norsjöområdets underlag till landstingsfullmäktige fanns det en årlig sammanfattning av statistikuppgifter kring våldsutsatthet.

- **Underlag till landstingsstyrelsen av nämnd för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet inför budget 2014:**
  "Systematisk återkommande frågeställning i alla vårdkontakter om man är utsatt eller utövar våld i nära relationer samt säkerställa rutiner kring handlingsplan om våld i nära relationer."
- **Underlag till landstingsstyrelsen av nämnd för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet inför budget 2016 och landstingsplan:**
  "Systematisk återkommande frågeställning i alla vårdkontakter om man är utsatt eller utövar våld i nära relationer."
- **Nämnd för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet – underlag inför budget och plan 2019:**
  "All personal ska fråga patient om man är våldsutsatt och använda våga fråga kortet som stöd."

Mot bakgrund av detta har jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande, Anna-Lena Danielsson (S):

- Hur kommer det sig att Hälso- och sjukvårdsnämnden fattat beslut om rutinmässiga frågor och grundläggande utbildningsinsatser inom området våld i nära relationer först 2021?
- Har Hälso- och sjukvårdsnämnden blundat för eller struntat i de många underlag och förslag inom området våld i nära relationer, som bland annat Folkhälsonämnden och sedermera Nämnden för folkhälsa och primärvård i Skellefteå- och Norsjöområdet, har lämnat?
- Delar du min uppfattning att den politiska majoritetens icke-agerade kan betecknas som 15 förlorade år för det grundläggande arbetet mot våld i nära relationer?
- Är Hälso- och sjukvårdsnämndens politiska majoritet nöjd med sin ledning och styrning av arbetet mot våld i nära relationer?

Andreas Löwenhöök
Moderaterna

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38
www.moderaterna.se/vasterbotten

Interpellation nr 25-2021. Har hälso- och sjukvårdsnämnden blundat för alla rapporter om våld i nära relationer?

Var tredje vecka dödas en kvinna i Sverige av sin man. Var tjugonde minut anmäls en misshandel mot kvinnor. Var tionde barn ser sin pappa slå mamma. Mäns våld mot kvinnor är ett stort samhällsproblem.

Arbetet mot mäns våld mot kvinnor är och har alltid varit en prioriterad fråga. Tyvärr är det också ett arbete som aldrig tar slut. Därför avsätts pengar i budgeten för 2022 för att inrätta ett centrum mot våld i Södra Lappland. Och beslut togs i Hälso- och sjukvårdsnämnden 26 maj 2021 om rutinmässiga frågor om våldsutsatthet. Regionen har länge ställt frågan utifrån indikationer om våld, men nu tar vi ytterligare steg och ställer frågan på rutin till alla. Det innebär att regionen kommer att ställa frågan om våld vid varje patientkontakt, utbildningsinsatserna utökas och arbetsgivaransvaret utökas genom att frågan om våld också kommer ställas vid medarbetarsamtalen.

Region Västerbotten har bedrivit ett aktivt arbete med området våld i nära relationer sedan ett flertal år tillbaka. Skrivningar om våld i nära relationer kom in i det folkhälsopolitiska programmet 2004/2005. Regionen har haft två vårdprogram som adresserat frågan om våld i nära relationer sedan 2007. Region Västerbotten har följt utvecklingen nationellt och regionalt och kontinuerligt tagit beslut för att stärka organisationens arbete med området. De beslut som nu har tagits är grundade på den kunskap och behovsanalys som gjorts nu och som visar att ytterligare steg behöver tas.

Regionen erbjuder för närvarande ett flertal olika sätt för verksamheter att öka sin kunskap om våld i nära relationer på:

- Under 2004 och 2005 reviderades det folkhälsopolitiska programmet för att täcka in mäns våld mot kvinnor och barn. Därefter tillsattes en expertgrupp för att utreda förutsättningarna för ett samarbetscentrum mot våld, som senare kom att bli Centrum mot våld.
- 2015 startade Region Västerbotten ett expertråd för våld i nära relationer, numer så kallad lokal arbetsgrupp för arbetet mot våld. Arbetsgruppen är den enda i sitt slag i hela landet. Folkhälsoenheten leder regionens LAG för våld i nära relationer inom kunskapsstyrningsorganisationen, som bland annat diskuterar övergripande behov av kompetensutveckling för personal samt fungerar som en resurs i regionens strategiska arbete.
- Region Västerbotten är den enda regionen som har ett regionråd som ansvarar för jämställdhets- och jämlikhetsfrågor. Regionen har också undertecknat den europeiska deklarationen för jämställdhet (CEMR) vilket rent konkret innebär jämställdhetsplan och att systematiskt arbeta för att inom vården tidigt upptäcka och förebygga våld som orsak till olika typer av symtom och besvär.
- Årligen genomförs kampanjen "Bry dig" som uppmärksammar tidiga tecken på våldsutsatthet och våldsutövande.
- Regionens nuvarande vårdprogram för området våld i nära relationer ger tillsammans med bland annat generella rutiner styrning och stöd för identifikation, stöd, behandling och dokumentation kopplat till våldsutsatthet. Vårdprogrammet håller för närvarande på att omarbetas till en riktlinje i ledningssystemet LITA, i detta arbete ses alla till vårdprogrammet kopplade dokument över såsom regionens Frågekort om våld.
- Folkhälsoenheten erbjuder såväl verksamhetsspecifika utbildningar på efterfrågan som öppna konferenser/utbildningar/föreläsningar inom området.

Det är också möjligt att få stöd i framtagandet av lokala rutiner, PM och liknande. Erbjudandet om utbildningar och stöd finns för alla men bygger på att arbetet prioriteras från verksamheterna.

- Utbildning om våld i nära relationer ingår i regionens hbtq-diplomering, basutbildning för rehabkoordinatorer, AT-LEKA, introduktion för nyanställda inom psykiatrin samt i de halvdagar om jämställdhet och jämlikhet som ges i programmen för morgondagens chefer samt för ledare.
- På Lärande region finns ett kursrum som bland annat samlar länkar till nationella och kostnadsfria utbildningar från myndigheter med flera inom området. Regionen har även köpt in en webbutbildning om orosanmälningar av barn som far illa vilken finns tillgänglig i kursrummet.
- De tre senaste åren har verksamheter inom hälso- och sjukvården samt tandvården getts möjlighet att söka medel i interna utlysningar för att kvalitetsutveckla sitt arbete med våld i nära relationer. Det har varit möjligt att söka medel för att bland annat anordna egna utbildningar, delta på utbildningar eller konferenser, göra studiebesök, avsätta tid för att arbeta med lokala rutiner och köpa in material.
- Tillsammans med Länsstyrelsen Västerbotten arrangerar Regionen ca två gånger per termin ett regionalt Kvinnofridsnätverk för kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte.

Nr 26-2021

Moderaterna
Region Västerbotten

Interpellation

Skellefteå 31 maj

Bidrog klustringen av hälsocentraler till en förbättring av arbetsmiljön på Ursvikens hälsocentral?

Senaste tiden har situationen på Ursvikens hälsocentral belysts vid flertalet tillfällen i bland annat Norran. Det har beskrivits att ett 30-tal personer valt att lämna sitt arbete på hälsocentralen och man hänvisar bland annat till DUGA-projektet där man skapade nya kluster av hälsocentralerna och i sin tur bidragit till ett sviktande ledarskap med chefsbyten. Man uttrycker även upplevelsen av det ökade tryck på hälsocentralen som blivit utifrån etableringen av Northvolt. Att det inte finns någon ordentlig plan för primärvården i Skellefteåområdet utifrån en förväntad befolkningsökning är något vi Moderater ställt oss skeptiska till vid flertalet tillfällen tidigare.

När beslutet skulle fattas var Moderater emot införandet av DUGA. Men framför allt att förändringen skulle införas mitt i en pågående pandemi som i sig har ställt höga krav på hälsocentralerna vad gäller förändrade högre belastning med provtagningar, vaccinering och förändrade arbetssätt.

Mot bakgrund av ovanstående ställer jag följande frågor till Jonas Karlberg ordförande för utskottet för primärvård och tandvård (V)

1. Anser styrande majoriteten fortfarande att det var rätt beslut att införa klustring av hälsocentralerna i Umeå och Skellefteåområdet, den så kallade DUGAn?

2. Anser styrande majoriteten att det var rätt tid, mitt i pågående pandemi, att genomdriva en så pass omfattande omorganisation?

Elin Segerstedt Söderberg (M)
Ledamot i regionfullmäktige

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38

Interpellation nr 26-2021. Bidrog klustringen av hälsocentraler till en förbättring av arbetsmiljön på Ursvikens hälsocentral?

Målbilden för den förändrade organisationen för primärvården inom närsjukvårdsområde Umeå och Skellefteå är att säkra att;

- invånarna i kommunerna ges tillgång till primärvård som kan erbjuda en god och jämlik vård samt fortsatt ha goda resultat i den nationella patientenkäten,
- skapa ett hållbart ledarskap med bättre ledningskraft och ett nära ledarskap som i sin tur ger förutsättningar för medarbetaren att kunna genomföra och utveckla arbetet på ett gramgångsrikt rätt samt att
- öka möjligheterna för alla hälsocentraler i Skellefteå och Umeå att få så bra förutsättningar som det går både vad gäller bemanning och uppdrag i samverkan för patienters-, medarbetares och organisationens skull och där goda exempel får spridas i en ständigt bättre-anda.

Den nya organisationen ska stödja god och nära vård samt rusta primärvården för framtida utmaningar vad gäller arbetet mot nära vård för de båda närsjukvårds-områdena Skellefteå och Umeå utifrån fem fokusområden: Samarbete mellan hälsocentraler, hållbarhet, effektivitet, tillgänglighet, samt digitalisering. Samtidigt med pandemin pågår arbetet på nationell och lokal nivå med omställningen till god och nära vård, något som den nya organisationen stödjer och är ett arbete som måste fortgå.

Beslutet kring den nya organisationen togs i HSN 20 maj efter en relativt utdragen process, till viss del beroende pandemin som i stor utsträckning det senaste året påverkat/påverkar regionens alla verksamheter inklusive alla hälsocentraler. Då beslutet togs var pandemin på väg att mattas av och uppfattningen var att det mesta skulle återgå till normal verksamhet under hösten. Utdragna omorganisations-processer är sällan gynnsamma för verksamheter och medarbetare och bedömningen var att det inte fanns något skäl att ytterligare dra ut på processen då det i sig skapar stress i verksamheten. Vidare var det viktigt att få komma i gång med rekrytering av chefer då många chefer gick på tillfälliga förlängda förordnanden vilket heller inte är bra varken för dessa chefer eller deras underställda.

Organisationsförändringen innebär en likriktning och tydligare roller och ansvar inom primärvårdens ledningsstruktur, ger möjlighet att använda sig av rätt kompentens genom samordning och ett helhetstänk i ekonomiska frågor. Bedömningen är att beslutet om förändringen är välgrundat och att det, när vården nu efter den tredje vågen förhoppningsvis återgår till det normala, ska ge de vinster som beskrivs ovan.

Nr 27-2021

Interpellation

Skellefteå den 31 maj 2021

Stängningen av förlossningen vid Lycksele lasarett

Nu står det klart att förlossningen vid Lycksele lasarett stänger under tre veckor i sommar.

Bakgrunden till stängningen är bristen på barnmorskor och att regionen inte har lyckats lösa barnmorskebemanningen med vikarier eller genom andra lösningar.

Det här innebär att gravida i Västerbottens inland tvingas söka sig till Umeå eller Skellefteå under veckorna 30, 31 och 32. Den kan handla om en resa på 35 mil. En fullkomligt oacceptabel situation.

Bristen på barnmorskor har varit en återkommande politisk fråga och situationen i länet är nu mycket allvarlig. Inte minst efter att ett stort antal barnmorskor slutat i regionen på grund av hög arbetsbelastning.

Trots alla varningssignaler måste förlossningen vid Lycksele lasarett stängas i sommar. Det måste ses som ett stort politiskt misslyckande för den styrande majoriteten.

Mot bakgrund av detta har jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- På vilket sätt har Hälso- och sjukvårdsnämnden agerat för att undvika en stängning av förlossningen vid Lycksele sommaren 2021?
- Nu är sommarstängning av förlossningen vid Lycksele ett faktum, hade Hälso- och sjukvårdsnämnden kunnat göra annorlunda?
- Har Hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit bemanningssituationen inom förlossningsvården på tillräckligt stort allvar?
- Anser Hälso- och sjukvårdsnämnden att regionen erbjuder en trygg förlossningsvård till kvinnor i Västerbottens inland under sommaren 2021?
- Vilka åtgärder har Hälso- och sjukvårdsnämnden för avsikt att vidta för att sommarstängningar av förlossningar i länet inte ska bli aktuellt i framtiden?

Andreas Löwenhöök
Moderaterna

Interpellation nr 27-2021. Stängningen av förlossningen vid Lycksele lasarett

Vi i den politiska majoriteten är tydliga – vi ska ha en trygg och säker förlossningsvård i hela Västerbotten med tre förlossningsenheter. Som blivande förälder ska man känna sig trygg både inför, under och efter sin förlossning.

Vår ambition är att ge alla medarbetare i Region Västerbotten en välförtjänt semester och samtidigt behöva reducera så lite verksamhet som möjligt. Region Västerbotten har, likt andra regioner, en stor utmaning i att planera för bemanning inom förlossningsvården under sommaren.

Bemanningssituationen vad gäller barnmorskor är sedan tidigare bekymmersam trots insatser som gjorts under åren i form av exempelvis utbildningstjänster och intensiva rekryteringsinsatser. Regionen har också bemannat upp med hyrpersonal under hela året och framför allt under semesterperioden. Vidare finns även en rotationstjänstgöring med barnmorskor från Umeå som arbetar i Lycksele. Inför denna sommar fanns en planering som visade på en del bemanningsproblem, framför allt i Umeå. Lycksele och Skellefteå hade dock en acceptabel/god situation. Verksamheten har tagit in alla hyr-barnmorskor som funnits att tillgå, men tyvärr har pandemin inneburit en sämre tillgång till hyrpersonal.

Intensiva insatser inleddes för att bemanna på Nus och det arbetet har gett resultat. Tyvärr försämrades situationen i Lycksele plötsligt i maj då två barnmorskor sade upp sig och två blev sjukskrivna, en situation som var omöjlig att förutspå samtidigt som inga nya hyr-barnmorskor fanns att tillgå.

En stor och särskild utmaning inom förlossningsvården är att kunna erbjuda såväl lagstadgad semester till medarbetarna som föräldraledighetsuttag, samtidigt som antalet födslar ökar under sommarmånaderna. Inom de flesta andra verksamheter kan produktionen minska under sommarperioden och det blir då betydligt enklare att erbjuda den lagstadgade semestern. För att vi som arbetsgivare ska kunna hantera en bemanningssituation och därmed klara att ge medarbetarna den ledighet som de behöver och har rätt till under sommarperioden, krävs en grundbemanning som möjliggör en god arbetsmiljö och balans mellan arbete och fritid. Allt detta är viktigt för att kunna rekrytera och behålla medarbetare inom förlossningsvården. Bla har barnmorskor utbildats med stöd av utbildningsbidrag. Hittills har 35 personer utbildats och i dagsläget är ytterligare 7 pågående.

Totalt är 111 barnmorskor anställda vid Centrum för obstetrik och gynekologi (CFOG), 21 av dessa är för närvarande inte i tjänst (föräldraledigheter, tjänstledigheter, studier etc) vilket betyder att 90 barnmorskor i dagsläget arbetar hel eller deltid vid CGOF över länet. Sammanfattningsvis förlorar vi fler barnmorskor än vi utbildar/nyanställer. Totalt har 29 barnmorskor slutat sin tjänst medan vi hittills 2021 har rekryterat 20. Barnmorskorna trivs med överlag med sitt arbete, men det finns en upplevelse av alltför omfattande helg-, kvälls- och nattarbete.

Vi tog ett politiskt beslut på Hälso- och sjukvårdsnämnden den 16 juni att initiera ett arbete och skapa en handlingsplan för att säkerställa en god bemanning av barnmorskor vid länets förlossningsavdelningar med särskilt fokus på ett möjligt utvidgat samarbete mellan sluten och öppenvård, såväl inom Centrum för obstetrik och gynekologi samt tillsammans med Mödravårdscentralen. Vi beslutade även att genomföra en extern genomlysning av sommarplaneringsprocessen 2021 för att identifiera förbättringsområden inför kommande semesterplaneringar.

Sommarperioden sträcker sig ifrån 2021-06-01 till 2021-08-31 och är precis avslutad. Ett uppdrag är framtaget för en genomlysning av processen inför sommarplaneringen 2021. Genomlysningen pågår men inga slutsatser går ännu att dra eftersom slutrapporten inte är färdig.

En handlingsplan är framtagen och flera arbeten är startade och pågår parallellt. Detta arbete är långsiktigt och det finns inga snabba lösningar. Verksamheten har ett ständigt pågående arbetsmiljöarbete för att påverka bemanningsläget positivt. Det svåra bemanningsläget har många orsaker där tung arbetsbelastning med ansträngande scheman samt pensionsavgångar och generationsväxling är några viktiga orsaker Ett förstärkt schemastöd har gett bra hjälp men det har dessvärre inte ändrat det faktum att vi inte har en tillräcklig grundbemanning av barnmorskor.

Det pågår även arbete med barnmorskornas arbetsmiljö, för att öka attraktiviteten till yrket. Regionen jobbar med förstärkt schemastöd inför somrar men även under resten året för att få till en bättre arbetstidsförläggning och förhöjd rotationsersättning när barnmorskor stärker upp över länet. Det har också gjorts en satsning på förlösande barnmorskor i årets löneöversyn och utöver det ska fler fortsätta att utbildas och intensiva rekryteringsinsatser göras.

Det har dock inte inkommit fler avvikelser under sommaren än under andra perioder under året. Alla mammor och barn ska erbjudas och kunna kräva samma medicinska säkerhet i hela länet. Inga avvikelser har heller inkommit under årets stängningsperiod i Lycksele.

Barnmorskor är nationellt sett ett bristyrke. Enligt SCB:s prognos förväntas skillnaden mellan efterfrågan och tillgången på barnmorskor stiga till 600 barnmorskor 2035 trots utbyggnaden av antalet utbildningsplatser som skett under de senaste åren.

Ett av problemen i dag är att alla regioner inte tar sitt ansvar och utbildar i den omfattning som man kommer att ha behov av. Det syns tydligt i det antal Västerbotten och Norrland utbildar utifrån vårt framtida behov och det ansvar som till exempel storstadsregionerna tar.

I och med detta har SKR fått i uppdrag att utveckla strategier och arbetssätt som stöd till regionerna för att på kort- och lång sikt bättre kunna klara säsongsvariationer, kopplat till tillgänglighet och jämlikhet i mödra-, hälso- och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa.

Nr 28

Interpellation

Skellefteå den 18 augusti 2021

Plan för förbättrad barnmorskebemanning i förlossningsvården

Sommarsituationen inom Västerbottens förlossningsvård har varit mycket ansträngd under sommaren 2021. BB i Lycksele har hållits stängt i tre veckor (*minst*), vilket tvingade gravida kvinnor från Västerbottens inland att åka en sträcka upp till hela Danmarks längd för att ta sig till BB.

I skrivande stund återstår det att se om BB i Lycksele behöver stängas ytterligare under sensommaren på grund av att ytterligare barnmorskor har lämnat verksamheten. Därtill har verksamhetschefen slutat, vilken inte gör det lättare att stabilisera verksamheten vid BB i Lycksele.

De fackliga organisationerna menar att denna sommar har varit värre än någonsin tidigare för de anställda på BB i Västerbotten.

Inför sommaren fördes en omfattande politisk diskussion kring regionens förutsättningar att klara sommarbemanningen. Moderaterna lämnade i början av juni in en motion med krav om att Hälso- och sjukvårdsnämnden ska ta fram en plan för att stänka förlossningsvården och förutsättningarna att rekrytera barnmorskor. Syften är att BB i Umeå, Skellefteå och Lycksele ska vara öppna året runt och dygnet runt.

Efter detta beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden att en handlingsplan för att säkerställa en god bemanning av barnmorskor vid länets förlossningsavdelningar ska tas fram. Erfarenheter från 2021 ska tas med i arbetet.

Moderaterna konstaterar att bristen på barnmorskor har varit en återkommande politisk fråga och situationen i länet är nu mycket allvarlig. Inte minst efter att ett stort antal barnmorskor slutat i regionen på grund av hög arbetsbelastning. Under sommaren 2021 har ytterligare barnmorskor slutat.

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38
www.moderaterna.se/vasterbotten

Moderaterna vill se genomgripande förändringar för att säkra förlossningsvården framåt. Alla kvinnor i Västerbotten ska känna sig trygga i att länets tre förlossningar ska vara öppna året runt och dygnet runt.

Mot bakgrund av detta har jag följande frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- Vilka slutsatser och förbättringsområden visar den externa genomlysningen av sommarplaneringsprocessen 2021

- Hur långt har arbetet med handlingsplanen, för att säkerställa en god bemanning av barnmorskor vid länets förlossningsavdelningar, kommit?

Andreas Löwenhöök
Moderaterna

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38
www.moderaterna.se/vasterbotten

Interpellation nr 28-2021. Plan för förbättrad barnmorskebemanning i förlossningsvården

Vi i den politiska majoriteten är tydliga – vi ska ha en trygg och säker förlossningsvård i hela Västerbotten med tre förlossningsenheter. Som blivande förälder ska man känna sig trygg både inför, under och efter sin förlossning.

Vår ambition är att ge alla medarbetare i Region Västerbotten en välförtjänt semester och samtidigt behöva reducera så lite verksamhet som möjligt. Region Västerbotten har, likt andra regioner, en stor utmaning i att planera för bemanning inom förlossningsvården under sommaren.

Bemanningssituationen vad gäller barnmorskor är sedan tidigare bekymmersam trots insatser som gjorts under åren i form av exempelvis utbildningstjänster och intensiva rekryteringsinsatser. Regionen har också bemannat upp med hyrpersonal under hela året och framför allt under semesterperioden. Vidare finns även en rotationstjänstgöring med barnmorskor från Umeå som arbetar i Lycksele. Inför denna sommar fanns en planering som visade på en del bemanningsproblem, framför allt i Umeå. Lycksele och Skellefteå hade dock en acceptabel/god situation. Verksamheten har tagit in alla hyr-barnmorskor som funnits att tillgå, men tyvärr har pandemin inneburit en sämre tillgång till hyrpersonal.

Intensiva insatser inleddes för att bemanna på Nus och det arbetet har gett resultat. Tyvärr försämrades situationen i Lycksele plötsligt i maj då två barnmorskor sade upp sig och två blev sjukskrivna, en situation som var omöjlig att förutspå samtidigt som inga nya hyr-barnmorskor fanns att tillgå.

En stor och särskild utmaning inom förlossningsvården är att kunna erbjuda såväl lagstadgad semester till medarbetarna som föräldraledighetsuttag, samtidigt som antalet födslar ökar under sommarmånaderna. Inom de flesta andra verksamheter kan produktionen minska under sommarperioden och det blir då betydligt enklare att erbjuda den lagstadgade semestern. För att vi som arbetsgivare ska kunna hantera en bemanningssituation och därmed klara att ge medarbetarna den ledighet som de behöver och har rätt till under sommarperioden, krävs en grundbemanning som möjliggör en god arbetsmiljö och balans mellan arbete och fritid. Allt detta är viktigt för att kunna rekrytera och behålla medarbetare inom förlossningsvården. Bla har barnmorskor utbildats med stöd av utbildningsbidrag. Hittills har 35 personer utbildats och i dagsläget är ytterligare 7 pågående.

Totalt är 111 barnmorskor anställda vid Centrum för obstetrik och gynekologi (CFOG), 21 av dessa är för närvarande inte i tjänst (föräldraledigheter, tjänstledigheter, studier etc) vilket betyder att 90 barnmorskor i dagsläget arbetar hel eller deltid vid CGOF över länet. Sammanfattningsvis förlorar vi fler barnmorskor än vi utbildar/nyanställer. Totalt har 29 barnmorskor slutat sin tjänst medan vi hittills 2021 har rekryterat 20. Barnmorskorna trivs med överlag med sitt arbete, men det finns en upplevelse av alltför omfattande helg-, kvälls- och nattarbete.

Vi tog ett politiskt beslut på Hälso- och sjukvårdsnämnden den 16 juni att initiera ett arbete och skapa en handlingsplan för att säkerställa en god bemanning av barnmorskor vid länets förlossningsavdelningar med särskilt fokus på ett möjligt utvidgat samarbete mellan sluten och öppenvård, såväl inom Centrum för obstetrik och gynekologi samt tillsammans med Mödravårdscentralen. Vi beslutade även att

genomföra en extern genomlysning av sommarplaneringsprocessen 2021 för att identifiera förbättringsområden inför kommande semesterplaneringar. Sommarperioden sträcker sig ifrån 2021-06-01 till 2021-08-31 och är precis avslutad. Ett uppdrag är framtaget för en genomlysning av processen inför sommarplaneringen 2021. Genomlysningen pågår men inga slutsatser går ännu att dra eftersom slutrapporten inte är färdig.

En handlingsplan är framtagen och flera arbeten är startade och pågår parallellt. Detta arbete är långsiktigt och det finns inga snabba lösningar. Verksamheten har ett ständigt pågående arbetsmiljöarbete för att påverka bemanningsläget positivt. Det svåra bemanningsläget har många orsaker där tung arbetsbelastning med ansträngande scheman samt pensionsavgångar och generationsväxling är några viktiga orsaker Ett förstärkt schemastöd har gett bra hjälp men det har dessvärre inte ändrat det faktum att vi inte har en tillräcklig grundbemanning av barnmorskor.

Det pågår även arbete med barnmorskornas arbetsmiljö, för att öka attraktiviteten till yrket. Regionen jobbar med förstärkt schemastöd inför somrar men även under resten året för att få till en bättre arbetstidsförläggning och förhöjd rotationsersättning när barnmorskor stärker upp över länet. Det har också gjorts en satsning på förlösande barnmorskor i årets löneöversyn och utöver det ska fler fortsätta att utbildas och intensiva rekryteringsinsatser göras.

Det har dock inte inkommit fler avvikelser under sommaren än under andra perioder under året. Alla mammor och barn ska erbjudas och kunna kräva samma medicinska säkerhet i hela länet. Inga avvikelser har heller inkommit under årets stängningsperiod i Lycksele.

Barnmorskor är nationellt sett ett bristyrke. Enligt SCB:s prognos förväntas skillnaden mellan efterfrågan och tillgången på barnmorskor stiga till 600 barnmorskor 2035 trots utbyggnaden av antalet utbildningsplatser som skett under de senaste åren.

Ett av problemen i dag är att alla regioner inte tar sitt ansvar och utbildar i den omfattning som man kommer att ha behov av. Det syns tydligt i det antal Västerbotten och Norrland utbildar utifrån vårt framtida behov och det ansvar som till exempel storstadsregionerna tar.

I och med detta har SKR fått i uppdrag att utveckla strategier och arbetssätt som stöd till regionerna för att på kort- och lång sikt bättre kunna klara säsongsvariationer, kopplat till tillgänglighet och jämlikhet i mödra-, hälso- och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa.

Liberalerna

Nr 29

Interpellation

Nordmaling 24 augusti 2021

Stoppa nedrustningen av äldrepsykiatrin!

Depression är 3 - 4 gånger vanligare bland äldre än bland yngre. Det är den vanligaste orsaken till självmord bland äldre. I en rapport från folkhälsomyndigheten framkommer att var tredje kvinna och var femte man över 77 år har besvär med ångest. Även depression är så vanligt bland äldre, enligt rapporten, att det kan beskrivas som ett folkhälsoproblem. Forskning har visat att symtom på psykisk ohälsa bland äldre personer många gånger ses som en del av åldrandet och på grund av detta varken uppmärksammas av den äldre själv, anhöriga eller av sjukvårds- och omsorgspersonal. Vi vet också att pandemin har drabbat äldre hårdare och medfört att den psykiska ohälsan ökat. Den ofrivilliga ensamheten har varit svår för många äldre. Sammantaget kräver allt detta att man arbetar mer förebyggande för att nå dessa personer som riskerar att utveckla psykisk ohälsa men också för att kunna ge stöd och behandling i ett tidigt skede.
Trots allt detta har det återigen skett en neddragning inom äldrepsykiatrin i Umeå. Skälet ska vara sjuksköterskebrist men också stor läkarbrist.

Med hänvisning till ovanstående ställer jag följande frågor till Hälso-och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- Vad är Anna-Lena Danielssons uppfattning kring att äldrepsykiatrin återigen behandlas på detta styvmoderliga sätt?

- Vilka planer finns för att skapa arbetsro inom äldrepsykiatrin och upprätthålla en verksamhet med god kvalitet och bemanning?

Maria Lundqvist-Brömster (L)

Interpellation nr 29-2021.Stoppa nedrustningen av äldrepsykiatrin

Med anledning av bemanningsproblematik, främst på sjuksköterskesidan, genomförde psykiatrin en förändring av antalet allmänpsykiatriska vårdavdelningar för tre år sedan, från fyra till tre vårdavdelningar. Syfte med förändringen var att stärka och trygga bemanningen. För att ta tillvara kompentensen från den tidigare vårdavdelningen med äldrepsykiatrisk profil vårdas fortsatt äldre patienter med behov av heldygnsvård på en samlad vårdavdelning. Detta för att åstadkomma en så trygg och god vårdmiljö med kontinuitet och hög kvalitet. Att samla de äldre patienterna på en avdelning innebär vidare att omvårdnadspersonalen kan fördjupa sina kunskaper kring den problematik just deras inneliggande patienter har. För äldre patienter i behov av öppenvård finns äldrepsykiatrisk mottagning kvar likt tidigare.

Upprepade försök har genomförts för att möjliggöra öppnandet av en fjärde avdelning men utifrån såväl patientsäkerhets- som arbetsmiljöaspekter har detta inte varit genomförbart. Under våren 2021 förstärktes dock vårdavdelningen tillfälligt under en 3 månaders period genom tillskapandet av en mindre avdelning med 8 vårdplatser avsedda för äldre patienter.

Nr 30

24 aug 2021

Interpellation till regionfullmäktige gällande övertagandet av ambulansstationerna

Västerbotten

I samband med Region Västerbottens övertagande av flera av länets ambulansstationer, som tidigare skötts av privata vårdbolag, har många i personalen valt att avsluta sina tjänster. Personalen menar själva att de inte är emot att arbeta för regionen, men har känt sig åsidosatta under hela processen. En process, som de även menar gått alldeles för fort fram. Vårdförbundet menar exempelvis att regionen borde ha ägnat minst ett år åt förberedelser av övertagandet – inte knappt ett halvår som nu varit fallet.

Att Region Västerbotten tvingas reda ut situationen med hjälp av hyrpersonal är ett stort underbetyg. Att flera av dem som tjänstgjort för västerbottningarnas bästa – i vissa fall i flera decennier – och med den lokalkännedom och kunskap de har, nu valt att lämna sin tjänst är ytterst beklagligt. Men det hade kunnat undvikas genom en bättre dialog både med de anställda och den upphandlande aktören, samt en mer planerad övergång, främst vad gäller arbetstider och nya arbetssätt. Rekryteringssvårigheten sägs vara väntad, ändå valde man att rusa fram med dessa förändringar.

Kristdemokraterna har hela tiden motsatt oss övertagandet, ända sedan detta beslut togs. Är detta vad vi har att vänta även framöver? De rödgröna har trots allt beslutat lägga under sig fler stationer i inlandet. Med de brister som hittills uppvisats har man satt patientsäkerheten helt ur spel och samtidigt skapat arbetsmiljömässig osäkerhet genom att ignorera de ambulansanställda.

Nu tvingas dessutom Region Västerbotten, på obestämd tid, hantera än högre kostnader för hyrpersonal. Utöver de kostnader som krävs för att bygga upp ambulanslokaler i anslutningen till sjukstugorna, utifrån det beslutade nya arbetsupplägget. Kristdemokraterna har sagt det många gånger förut men det tåls sägas igen: det är hög tid att Region Västerbotten börjar värdesätta de anställda vi har.

Utifrån ovanstående, ställer vi följande frågor till hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S):

- Varför har inte samtal hållits med den nuvarande personalen så man säkerställer att kunnig personal stannar i verksamheten?
- Varför togs inga dialogmöten med den upphandlade aktören innan, eller i samband med, beslutet?
- Hur kommer man säkerställa att vi verkligen har personal när regionen tar över verksamheten?
- Hur säkerställer vi att inte patientsäkerheten åsidosätts av en sådan dålig hantering och dialog?
- Vad tar man med sig för lärdomar inför kommande, planerade övertaganden av fler stationer?

Betty-Ann Nilsson
Regionfullmäktigeledamot (KD)

Hans-Inge Smetana
Gruppledare (KD)

Interpellation nr 30-2021. Övertagandet av ambulansstationerna

I samband med att avtalen med Falck och Premedic löpte ut beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden att inte genomföra en ny upphandling utan driva verksamheten i egen regi i syfte att stärka omställningen till nära vård i Södra Lappland. Inför detta delgavs både Falck och Premedic detta.

Efter att beslutet fattades i Hälso- och sjukvårdsnämnden har verksamheten haft regelbundna möten med medarbetarna på samtliga tre orter för att inkludera de i arbetet framåt. Risk och konsekvensanalys är genomförd i samarbete med ambulanssjukvårdens skyddsombud från Vårdförbundet och Kommunal, berörda chefer från ambulansvården och primärvården samt HR. Under de fackliga förhandlingarna kring verksamhetsövergången har verksamheten tillsammans med fackliga företrädare enats om en mjukare övergång under de första 12 veckorna för att tillsammans med ambulanssjukvården och primärvården fokusera på omställningsarbetet nära vård och samarbetet lokalt. Förhoppningen var att fler medarbetare skulle välja en verksamhetsövergång för att under hösten vara med i arbetet kring utformning av tjänsten lokalt.

I samband med verksamhetsövergången övergår samtliga medarbetare i Vindeln. I Vilhelmina och Storuman övergår 4 av 5 ambulanssjukvårdare, samtliga med lokal förankring. Dessvärre har fem av fem sjuksköterskor valt att säga upp sig där de bland annat upplever att schemat inte är attraktivt. Verksamheten arbetar i detta nu med att ta fram lösningar som gör att medarbetare väljer att söka sig till oss vilket bland annat innebär en översyn av schemat, aktivtid i kombination med beredskap, löneläget, rotationstjänster med mera. För att säkerställa en fungerande verksamhet kommer verksamheten att behöva förlita sig dels till hyrsjuksköterskor, dels till att medarbetare från andra orter hjälper till med omfördelning av ordinarie arbetspass eller extrapass för att lösa där det finns behov. Det pågår kontinuerligt arbete med att rekrytera personal till samtliga orter.

Verksamheten har ett nära samarbete inom länet och en mycket god dialog med primärvården. Att genomföra denna förändring som är ett utvecklingsuppdrag är en utmaning framför allt med tanke på att det är svårt att rekrytera sjuksköterskor. Ser man till förändringens syfte så kommer den att bidra till en ökad patientsäkerhet där vi skapar en vårdkedja med bättre flöden och våra resurser tas tillvara på ett bättre sätt än vad som tidigare gjorts. En lärdom är dock att rekryteringsinsatser kunnat påbörjats i ett tidigare skede.

Under den aktiva tjänstgöringen kommer ambulanserna i Södra Lappland ha samma inställelsetid som ambulanserna vid kusten, dvs 90 sekunder. Under de inledande 12 veckorna kommer inte medarbetarna att jobba inom primärvården eftersom fokus ligger på att kvalitetssäkra en fungerande ambulansverksamhet. När verksamheten är i balans och personal rekryterat till samtliga orter kommer delar av den aktiva tjänstgöringen att kunna ske inne på hälsocentralen.

Det kommer dock inte att vara så att hela den aktiva tjänstgöringen kommer att vara schemalagd inne på hälsocentralen eftersom medarbetarna behöver ha en förmåga att kunna jobba under beredskapstiden. Personalen kommer att kunna utföra uppgifter inom vården och den kombinerade tjänstgöringen kommer att främja Region Västerbottens mål god och nära vård.

Beredskap innebär att våra medarbetaren är tillgängliga för arbete men utgår ifrån hemmet eller annan plats. Vi tillämpar snabb inställelsetid där de skall kvittera och påbörja larm inom 300 sekunder. Beredskapstiden räknas inte som arbetstid.

Vid aktiv tjänstgöring befinner sig medarbetarna på arbetsplatsen och väntar på att utföra uppdrag. Under den aktiva tjänstgöringen har medarbetarna 90 sekunders inställelsetid. Inställelsetiderna har dock inte varit föremål för politiskt beslut.

Nr 31

Interpellation

Skellefteå den 26 augusti 2021

Bättre relationer och kommunikationer i batteribältet

Att stärka kommunikationerna mellan Västerbotten och de fyra finska Österbottniska landskapen (Österbotten, Södra Österbotten, Mellersta Österbotten och Norra Österbotten) samt i Nordland fylke i Norge är en strategiskt viktig fråga.

Bra förbindelser runt och över Bottenviken och Norra Kvarken samt till Nordnorge bidrar till bättre förutsättningar för kompetensförsörjning, forskning och utveckling samt råvarutillförsel som behövs för den industri och batteritillverkning som nu växter fram i norra Sverige, Finland och Norge.

I Skellefteå byggs nu Europas största batterifabrik, Northvolt Ett, som väntas skapa 10 000 nya jobb i Skellefteå med omnejd. Detta bidrar till stora möjligheter, men också utmaningar. En sådan utmaning är kompetensförsörjning.

Det pågår ett antal projekt som ska stärka kompetensförsörjningen, men det är inte tillräckligt. Ytterligare insatser behövs, till exempel större satsningar på utbildning och skola. Det behövs också goda kommunikationer.

Nyligen presenterades planerna på att det ska etableras en batterifabrik i Vasa. Tillsammans med liknande byggplaner i Mo i Rana talas det nu om "batteribältet": Mo i Rana – Skellefteå – Vasa. I mitten ligger Skellefteå där det i närtid kommer att startas en så kallad centrumbildning på Campus; Arctic Center of Energy. Syftet är bland annat att utveckla former för storskalig kompetensomvandling för den nya industrin.

För att stärka möjligheterna för transnationella samarbeten kring kompetensförsörjning, forskning och utveckling samt person- och godstransporter är bättre kommunikationer till och inom batteribältet, både i närtid och långsiktigt, en central regional utvecklingsfråga.

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38
www.moderaterna.se/vasterbotten

Bättre förbindelser inom batteribältet kan åstadkommas genom flera trafikslag. Till exempel genom:

- Etablering av flygtrafik mellan exempelvis Mo i Rana – Skellefteå – Vasa.
- Förstärkta färjeförbindelser mellan Österbotten och Västerbotten.
- Förbättringar av vägnätet mellan Mo i Rana och Västerbotten i allmänhet, och till Skellefteå i synnerhet.

Regionerna som bildar batteribältet har mycket att vinna på samarbete. Det kräver bättre förbindelser.

Mot bakgrund av ovanstående har jag följande frågor till Regionala Utvecklingsnämndens ordförande Rickard Carstedt (S):

- Delar du min uppfattning att förbättrade kommunikationer och relationer inom batteribältet är en strategiskt viktig fråga.

- På vilket sätt arbetar Regionala Utvecklingsnämnden för att stärka kommunikationerna mellan regionerna inom det så kallade batteribältet.

- Vilka insatser har Regionala Utvecklingsnämnden för avsikt att vidta för att stärka relationerna och kommunikationerna i batteribältet och underlätta för transnationella samarbeten kring kompetensförsörjning, forskning och utveckling samt person- och godstransporter.

Andreas Löwenhöök
Moderaterna

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11 • 901 89 Umeå
Tel 090-785 73 38
www.moderaterna.se/vasterbotten

Interpellation nr 31-2021. Bättre relationer och kommunikationer i batteribältet

Det är viktigt för Västerbotten att ha goda relationer och förbindelser med vår omgivning. Förbättrade kommunikationer och relationer är för Regionala utvecklingsnämnden en strategiskt viktig fråga där arbetet för att bygga nya relationer och förbättra kommunikationerna är ett ständigt pågående arbete. Att ha ett gott samarbete med våra nordiska grannländer och samverka för att få fler företag att etablera sig gynnar hela regionen.

Regionala utvecklingsnämnden arbetar på flera plan för att stärka kommunikationerna mellan regionerna i det så kallade batteribältet. Region Västerbotten har representation av förtroendevalda i styrelsen för bland annat Kvarkenrådet EGTS, NSPA och Botniska korridoren, samarbeten vars syfte är att stärka tillgängligheten mellan såväl våra nordiska grannländer som med övriga Sverige och Europa. Det pågår även en rad initiativ och projekt med målsättning att stärka såväl gods som persontransporter och möjliggöra kompetensförsörjningen.

I nord-sydlig riktning pågår sedan många år tillbaka samarbetet Botniska korridoren där sju regioner samverkar i syfte att stärka transportinfrastrukturen och förbättra förbindelserna mellan norra Sverige och övriga Europa, samt knyta samman norra Skandinavien, genom att ta fram ett gemensamt förslag till hur infrastrukturen kan byggas ut. BK-samarbetet driver på för att den Botniska korridoren ska färdigställas och har jobbat hårt för Norrbotniabanans förverkligande. Norrbotniabanan är mycket viktig för att säkra kompetensförsörjningen till exempelvis Northvolt.

Från och med 1 januari i år ombildades Kvarkenrådet till en EGTS (Europeisk gruppering för territoriellt samarbete). Ur geografisk synvinkel är Kvarkenrådet nu Europas största EGTS-område. Kvarkenrådet EGTS är ett nordiskt gränsregionalt samarbetsforum för de tre österbottniska landskapen i Finland och Västerbotten och Örnsköldsvik i Sverige samt områdens städer och kommuner. Med Kvarkenrådet i spetsen har Kvarkenregionerna i brett partnerskap beviljats finansiering för ett antal gränsöverskridande projekt som syftar till att förbättra möjligheterna till gods- och persontransporter.

Med Kvarkenrådet i spetsen har Kvarkenregionen i ett brett partnerskap beviljats finansiering genom Interreg Botnia-Atlantica. Projekt Nordic Battery Belt Logistics ska titta på logistikflöden avseende de i Kvarkenregionen planerade batterietableringarna. Syftet är att ta fram en strategi som ska bidra till hållbara och kostnadseffektiva transporter i regionen i ett gränsöverskridande perspektiv för hur regionens logistikutbud och infrastruktur bör utvecklas för att understödja utveckling av batteriklustret Nordic Battery Belt.

Projektet FAIR (Finding innovations to Accelerate the Implementation of electric aviation) har som målsättning att utreda möjligheterna och kartlägga såväl behov som de tekniska investeringarna som behövs för att möjliggöra för elflyg att trafikera Kvarkenregionen. Det regionala elflyget bedöms kunna få stor betydelse för både persontrafik som lättare godstransporter och förbättra tillgängligheten i Kvarkenregionen avsevärt.

Det händer även mycket när det gäller sjöfarten i Region Västerbotten. I dagarna invigdes den nya miljövänliga färjan; Aurora Botnia, som ska trafikera sträckan Vasa-Umeå och kommer att säkerställa ett miljövänligt och effektivt sätt för människor och gods att färdas i det östvästliga stråket. Umeå hamn håller på att bygga ut och anpassas för att kunna frakta mer gods med sjöfart. Samma utveckling ser vi i

Skellefteå hamn där Port of Skellefteå utvecklas och expanderar för att på bästa sätt stödja Skellefteås växande näringsliv och möta framtida behov av transport- och logistiktjänster. Detta kopplat till satsningar som planeras på väg 372 och den stråkstudie som genomförs på väg 95 bäddar för en förbättrad koppling i öst-västlig riktning.

Regionala kollektivtrafikmyndigheten (RKM) har före sommaren kontaktat Skellefteå kommun för att påbörja dialog kring på vilket sätt de hållbara persontransporterna kan vara en del av resandet inom batteribältet. Såväl Skellefteå kommun som Northvolt har uttryckt sig mycket positivt kring initiativet och RKM kommer att inbjudas till möte under september. RKM har även initierat dialog med RKM Norrbotten angående att även de bör vara delaktiga. Utifrån denna dialog kommer RKM Norrbotten att bjudas in till mötet med Skellefteå kommun, Northvolt och RKM Västerbotten.

Detta är bara några exempel på det arbete Region Västerbotten är med och driver.

Regionala utvecklingsnämnden driver tillsammans med Skellefteå kommun initiativet Omvandlingskontoret som hanterar frågor kopplade till den stora tillväxt som sker i Skellefteåregionen och var framväxten av batteribältet är en central fråga. Arbetet omfattar dialog, samverkan med såväl regionala, nationella och internationella utbildningsaktörer på olika nivåer, övriga regioner och kommuner, branschorganisationer, samhällsaktörer, klusterbildningar och övriga intressenter Northvolts etablering, tillkommande kringetableringar och möjligheterna som öppnas upp för våra SME att agera underleverantörer till en växande industri är något som redan idag hanteras inom det internationaliseringsarbete som bedrivs på regionala utvecklingsnämnden, ett arbete finansierat av Tillväxtverket. I fokus ligger frågor kopplade till export, investeringar/expansioner och kompetensförsörjning. Inom det regionala kompetensförsörjningsuppdraget drivs flertalet projekt kopplat till de stora utmaningar och möjligheter som regionen står inför. 2021 beviljades exempelvis regionala utvecklingsnämnden medel av Interreg-Nord för att bedriva projektet Battery Region. Projektet bedrivs i samarbete med Pohjois-Pohjanmaa Liito, Lapin Liito, utbildningsaktörerna Vuxenutbildningen i Skellefteå kommun och finska OSAO. Via de olika aktörerna nås även andra aktörer verksamma inom batteribältet, exempelvis etableringarna i Vasa och Norrbotten, vuxenutbildningen i Norrbotten och övriga utbildningsaktörer i norra Finland. Projektet kartlägger befintligt utbildningsutbud, identifierar utbildningsbehov hos de olika aktörerna i batteriets värdekedja, stärker den interregionala samverkan och bygger nätverk. Ett av resultaten av projektet förväntas bli en interregional strategi eller överenskommelse om det fortsatta arbetet för att säkra kompetensförsörjningen i batteribranschens värdekedja. Projektet har även inlett en dialog med Mo-I-Rana för att se över gemensamma utmaningar och möjligheter kopplat till bland annat kompetensförsörjningsfrågan. Utifrån ovanstående och framväxten av en Nordisk batterivärdekedja för den regionala utvecklingsnämnden i samma projekt dialog med ett antal nationella aktörer där en nordisk samverkan är ett utpekat fokusområde, här kan nämnas exempelvis Business Sweden och Svenska Institutet.

Liberalerna

Nr 32

Interpellation 210829
Anna-Lena Danielsson (S)
Ordförande i hälso- och sjukvårdsnämnden

Problemen inom förlossningsvården

Det har även denna sommar varit problem att lösa bemanningen i den viktiga förlossningsvården. Under 2020 och fram till april har 16 barnmorskor, som är mer än en fjärdedel, lämnat sina jobb inom kvinnosjukvården. Dränaget av barnmorskor fortsätter. Bristen på barnmorskor har gjort att Lyckseles förlossningsenhet har varit stängd ett antal veckor i sommar och problemet kvarstod när enheten skulle öppna igen. Liberalerna är fortsatt bekymrade över hur problemet kommer att lösas.

Verksamhetens barnmorskor hade gjort ett sommarschema enligt en modell som fungerat under många år med mini-bemanning. Diskussionen om stängning började när ledningen inte längre ansåg att det gick att driva förlossningsenheten med mini-bemanning.

Jag har följt förlossningsvården i Lycksele under massor av år och jag har aldrig upplevt att verksamheten blivit anmäld till tillsynsmyndigheten för brister i förlossningsvården.

Det är inte bara i Lycksele som det varit problematiskt i sommar, arbetsmiljön har varit bedrövlig även på förlossningsenheterna i Umeå och Skellefteå.

Barnmorskorna på Hälsocentralerna har sin ledning i primärvården och förlösande barnmorskor har sin ledning på kvinnokliniken. Detta gör det omöjligt att samordna verksamheterna. Detta innebär att problematiken blir ännu större när primärvårdens barnmorskor inte tjänstgör i förlossningsvården.

Denna svåra situation i förlossningsvården har drabbat gravida kvinnor, inte minst i inlandet där de har fått känna stor oro över var de skulle föda sitt barn. De har dessutom enormt långa avstånd.

Alla kvinnor i Västerbotten har rätt till en trygg graviditet och förlossning.

Frågor:

- Vad anser majoriteten om denna svåra situation som drabbar viktiga förlossningsvården?

- Tror majoriteten att dessa problem gynnar rekrytering till förlossningsvården?

- Hur många avvikelser som lett till anmälningar till tillsynsmyndigheten har skett tidigare somrar vid mini-bemannning vid Lyckseles förlossningsvård?

- Hur många barnmorskor har sagt upp sig senaste året i förlossningsvården i Västerbotten?

- Hur har ni agerat i denna svåra situation för kvinnosjukvården?

Marianne Normark (L), ledamot i regionfullmäktige och hälso- och sjukvårdsnämnden, vice ordförande i utskottet för primärvård och tandvård

Interpellation nr 32-2021. Problemen inom förlossningsvården

Vi i den politiska majoriteten är tydliga – vi ska ha en trygg och säker förlossningsvård i hela Västerbotten med tre förlossningsenheter. Som blivande förälder ska man känna sig trygg både inför, under och efter sin förlossning.

Vår ambition är att ge alla medarbetare i Region Västerbotten en välförtjänt semester och samtidigt behöva reducera så lite verksamhet som möjligt. Region Västerbotten har, likt andra regioner, en stor utmaning i att planera för bemanning inom förlossningsvården under sommaren.

Bemanningssituationen vad gäller barnmorskor är sedan tidigare bekymmersam trots insatser som gjorts under åren i form av exempelvis utbildningstjänster och intensiva rekryteringsinsatser. Regionen har också bemannat upp med hyrpersonal under hela året och framför allt under semesterperioden. Vidare finns även en rotationstjänstgöring med barnmorskor från Umeå som arbetar i Lycksele. Inför denna sommar fanns en planering som visade på en del bemanningsproblem, framför allt i Umeå. Lycksele och Skellefteå hade dock en acceptabel/god situation. Verksamheten har tagit in alla hyr-barnmorskor som funnits att tillgå, men tyvärr har pandemin inneburit en sämre tillgång till hyrpersonal.

Intensiva insatser inleddes för att bemanna på Nus och det arbetet har gett resultat. Tyvärr försämrades situationen i Lycksele plötsligt i maj då två barnmorskor sade upp sig och två blev sjukskrivna, en situation som var omöjlig att förutspå samtidigt som inga nya hyr-barnmorskor fanns att tillgå.

En stor och särskild utmaning inom förlossningsvården är att kunna erbjuda såväl lagstadgad semester till medarbetarna som föräldraledighetsuttag, samtidigt som antalet födslar ökar under sommarmånaderna. Inom de flesta andra verksamheter kan produktionen minska under sommarperioden och det blir då betydligt enklare att erbjuda den lagstadgade semestern. För att vi som arbetsgivare ska kunna hantera en bemanningssituation och därmed klara att ge medarbetarna den ledighet som de behöver och har rätt till under sommarperioden, krävs en grundbemanning som möjliggör en god arbetsmiljö och balans mellan arbete och fritid. Allt detta är viktigt för att kunna rekrytera och behålla medarbetare inom förlossningsvården. Bla har barnmorskor utbildats med stöd av utbildningsbidrag. Hittills har 35 personer utbildats och i dagsläget är ytterligare 7 pågående.

Totalt är 111 barnmorskor anställda vid Centrum för obstetrik och gynekologi (CFOG), 21 av dessa är för närvarande inte i tjänst (föräldraledigheter, tjänstledigheter, studier etc) vilket betyder att 90 barnmorskor i dagsläget arbetar hel eller deltid vid CGOF över länet. Sammanfattningsvis förlorar vi fler barnmorskor än vi utbildar/nyanställer. Totalt har 29 barnmorskor slutat sin tjänst medan vi hittills 2021 har rekryterat 20. Barnmorskorna trivs med överlag med sitt arbete, men det finns en upplevelse av alltför omfattande helg-, kvälls- och nattarbete.

Vi tog ett politiskt beslut på Hälso- och sjukvårdsnämnden den 16 juni att initiera ett arbete och skapa en handlingsplan för att säkerställa en god bemanning av barnmorskor vid länets förlossningsavdelningar med särskilt fokus på ett möjligt utvidgat samarbete mellan sluten och öppenvård, såväl inom Centrum för obstetrik och gynekologi samt tillsammans med Mödravårdscentralen. Vi beslutade även att genomföra en extern genomlysning av sommarplaneringsprocessen 2021 för att identifiera förbättringsområden inför kommande semesterplaneringar.

Sommarperioden sträcker sig ifrån 2021-06-01 till 2021-08-31 och är precis avslutad. Ett uppdrag är framtaget för en genomlysning av processen inför sommarplaneringen 2021. Genomlysningen pågår men inga slutsatser går ännu att dra eftersom slutrapporten inte är färdig.

En handlingsplan är framtagen och flera arbeten är startade och pågår parallellt. Detta arbete är långsiktigt och det finns inga snabba lösningar. Verksamheten har ett ständigt pågående arbetsmiljöarbete för att påverka bemanningsläget positivt. Det svåra bemanningsläget har många orsaker där tung arbetsbelastning med ansträngande scheman samt pensionsavgångar och generationsväxling är några viktiga orsaker Ett förstärkt schemastöd har gett bra hjälp men det har dessvärre inte ändrat det faktum att vi inte har en tillräcklig grundbemanning av barnmorskor.

Det pågår även arbete med barnmorskornas arbetsmiljö, för att öka attraktiviteten till yrket. Regionen jobbar med förstärkt schemastöd inför somrar men även under resten året för att få till en bättre arbetstidsförläggning och förhöjd rotationsersättning när barnmorskor stärker upp över länet. Det har också gjorts en satsning på förlösande barnmorskor i årets löneöversyn och utöver det ska fler fortsätta att utbildas och intensiva rekryteringsinsatser göras.

Det har dock inte inkommit fler avvikelser under sommaren än under andra perioder under året. Alla mammor och barn ska erbjudas och kunna kräva samma medicinska säkerhet i hela länet. Inga avvikelser har heller inkommit under årets stängningsperiod i Lycksele.

Barnmorskor är nationellt sett ett bristyrke. Enligt SCB:s prognos förväntas skillnaden mellan efterfrågan och tillgången på barnmorskor stiga till 600 barnmorskor 2035 trots utbyggnaden av antalet utbildningsplatser som skett under de senaste åren.

Ett av problemen i dag är att alla regioner inte tar sitt ansvar och utbildar i den omfattning som man kommer att ha behov av. Det syns tydligt i det antal Västerbotten och Norrland utbildar utifrån vårt framtida behov och det ansvar som till exempel storstadsregionerna tar.

I och med detta har SKR fått i uppdrag att utveckla strategier och arbetssätt som stöd till regionerna för att på kort- och lång sikt bättre kunna klara säsongsvariationer, kopplat till tillgänglighet och jämlikhet i mödra-, hälso- och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa.

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Nr 33

Interpellation
När ska alliansen sluta följa majoriteten?
2021-08-31

När ska alliansen sluta följa majoriteten?

Alliansen har löpande följt majoriteten i Region Västerbotten.
Några egna idéer eller reella budgetalternativ har uteblivit. Under mandatperioden har man till och med valt att kopiera Socialdemokraternas budgetramar.

I styrelsen har alliansen – under ledning av oppositionsrådet Nicklas Sandström arbetat för ytterligare administration, och i stort verkat för att genomföra Socialdemokraternas ständiga bortprioriterande av sjukvård.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga Regionrådet Nicklas Sandström (M):

När avser du och alliansen släppa Peter Olofssons (S) hand och faktiskt bedriva en egen konstruktiv oppositionspolitik?

Petter Nilsson(SD)
Gruppledare Region Västerbotten

Sverigedemokraterna
Trygghet & Tradition

Nr 34

Interpellation

När ska majoriteten välja att prioritera sjukvården?

2021-08-31

När ska majoriteten välja att prioritera sjukvården?

Under årets budgetdebatt valde Majoriteten att endast lägga cirka 5 280 mnkr på Hälso- och sjukvårdsnämnden. En väldigt blygsam siffra sett till att sjukvård och sjukvårdspersonal gått på knäna redan innan pandemin.
En ytterst fattig siffra sett till pandemin.
Sverigedemokraterna lägger som bekant mest medel till sjukvård, cirka femtio miljoner mer än majoriteten. Detta är viktigt för att långsiktigt kunna erbjuda en trygg vård. Det är viktigt för att säkerställa att vi är en attraktiv arbetsgivare, och kan sörja för att vi har tillräckligt många händer i vården.

Vården behöver mer pengar. Så enkelt är det. Det går inte att sticka under stolen med att majoriteten inte prioriterat sjukvård tillräckligt. Vi vet det.
Det är inte kul att jobba utan att ha tillräcklig bemanning, utan att kunna få ledigt, och med en fattig löneutveckling. En del av problemet med exempelvis stängt BB i Lycksele är ju att inte tillräckligt mycket medel gått till vård och vårdpersonal.

Moderaterna, som klätt sig i ledartröjan för alliansen lägger i särklass minst på sjukvård. Cirka femtio miljoner mindre än majoriteten, således cirka 100 miljoner mindre än Sverigedemokraterna.
Även om det såklart är positivt att majoriteten väljer att lägga aningen mer medel till vård än alliansen, så är det som att likna vid ett väldigt litet steg i rätt riktning.

Det är helt enkelt inte tillräckligt för de förstärkningar som sjukvården behöver.

Med anledning av ovanstående avser jag fråga Regionrådet Peter Olofsson följande:
När ska majoriteten välja att prioritera sjukvården?

Petter Nilsson(SD)
Gruppledare Region Västerbotten

Interpellation nr 34-2021. När ska majoriteten välja att prioritera sjukvården?

För majoriteten på regionen är det en självklarhet att vi prioriterar och levererar en högkvalitativ hälso- och sjukvård. 96 procent av regionens budget går till hälso- och sjukvården och vi står oss väl i jämförelse med övriga landet. Det har gjorts enorma satsningar under senare år på hälso- och sjukvården. Under 2021 beslutades bland annat en historiskt stark budget och i budgeten för 2022 lades 110 miljoner i riktade satsningar på prioriterade områden inom hälso- och sjukvården.

Regionen har även uppdrag för regional utveckling. Det handlar om åtgärder för att ta vara hela landets utvecklingskraft och sysselsättningsmöjligheter. Det betyder även att ansvara för att planera, driva och utveckla kollektivtrafik. Kollektivtrafiken är viktig både för kommunernas och hela länets utveckling. Skulle inte vi ta ansvar för regionala utvecklingsfrågor innebär det att en statlig myndighet behöver ta det ansvaret. Vi är övertygade om att det är bättre att vi på regionen har det ansvaret, även om det är en liten del av vår budget.

Vi i majoriteten på regionen vill se ett levande Västerbotten, från fjäll till kust. Vi ska ha regional utveckling i hela vårt land, inte bara i storstadsregionerna. Genom att arbeta med regional utveckling kan vi få ett attraktivt samhälle där människor kan och vill bo, verka och leva i. Det är helt nödvändigt för att kunna rekrytera sjukvårdspersonal till bland annat våra sjukstugor. För detta krävs ett rikt förenings- och kulturliv. Att avlöva Västerbotten på kultur är inte en lösning. Att kultur bara ska finnas tillgänglig för rika stockholmare eller att västerbottningar ska behöva resa lång väg för att få ta del av kultur – det kommer aldrig gynna den kompetensförsörjning länet behöver och kommer försvåra rekrytering av personal. Att minska stödet till kultur och bildning skulle dessutom innebära att länet förlorar hundratals miljoner från staten, satsningar som berikar vårt län i form av till exempel anställningar och mer skatteintäkter.

Det handlar också om vilket samhälle vi vill leva i. Vi har under lång tid i och med pandemin levt isolerade och det har påverkat den psykiska hälsan bland våra medborgare. Nu om någonsin, kan vi förstå vikten av att få mötas på en attraktiv och levande plats. Mötesplatser berikar våra liv och är avgörande för att få personer att vilja stanna kvar, flytta till och besöka en ort. Det handlar om att ge invånarna möjlighet att skapa sig en meningsfull fritid, att kunna utöva idrott och ta del av kultur och föreningsliv.

När unga får en meningsfull fritid och fler goda utvecklingsmöjligheter ökar chansen för att de ska kunna bygga ett gott liv med god hälsa. När människor är trygga och mår bra kan de också nyttja sin fulla kapacitet för att bidra till samhället. Det minskar risken för såväl kroppslig som psykisk ohälsa, kriminalitet och drogbruk.

Och vi behöver se till att vi har en hälso- och sjukvård som klarar att hantera både kortsiktiga och långsiktiga frågor parallellt. Förebyggande hälsoinsatser är en avgörande fråga som kräver både långsiktighet och uthållighet om vi ska säkra vår framtida hälsa och välfärd. Genom att även göra satsningar för att minska den framtida sjukvårdsbördan och på sikt förbättra människors hälsa så kan vi minska belastningen på vården och på sikt sänka kostnaden för den totala hälso- och sjukvården.

Nr 35

Interpellation

Umeå den 31 augusti 2021

Tycker Socialdemokraterna att Bromma flygplats är viktig för Västerbotten även i framtiden?

Interpellation till Regionala Utvecklingsnämndens ordförande Rickard Carstedt (S)

S/MP-regeringen gav i april besked om att man har för avsikt att stänga Bromma flygplats och tillsatte en snabbutredning för att avveckla flygplatsen "så snabbt som möjligt". Denna utredning presenterades 31 augusti och konstaterar att det går att stänga Bromma redan 2025. Beskedet från regeringen är mycket negativt för oss i Västerbotten, liksom för övriga delar av landet. Bromma flygplats är av nationell betydelse och viktig för inrikesflygets funktion. Inrikesflyget måste fungera även efter pandemin. Västerbotten är beroende av goda flygförbindelser. En betydande del av flygningarna till och från Umeå går just kopplat till Bromma. Kapaciteten på Arlanda måste säkras och byggas ut, innan man börjar diskutera framtiden för Bromma.

Regeringen äventyrar återstarten av inrikesflyget i sin iver att lägga ned Bromma flygplats. Regeringen går dessutom emot en majoritet i riksdagen, som vid två tillfällen markerat mot dessa planer. Senast i maj så meddelade en majoritet i riksdagens Trafikutskott att ett beslut om framtiden för Bromma flygplats kan tas tidigast när flygbranschen återhämtat sig efter pandemin. Med den snabba utveckling som sker genom elflyg så är regionala flygplatser helt avgörande för att vår del av landet och den norra regionen ska kunna få den positiva utveckling som är möjligt. Goda kommunikationer och fungerande infrastruktur är avgörande för alla delar i samhället, i synnerhet för näringslivets förutsättningar att skapa fler jobb.

Framtiden för Bromma flygplats är ingen ny fråga, utan har debatterats mycket genom åren. Socialdemokrater och Moderater runt om i landet – så även i Västerbotten - har kämpat sida vid sida för att Bromma flygplats ska finnas kvar. Även jag och Rickard Carstedt har tidigare stått sida vid sida i frågan om flygets betydelse för länet. Det är viktigt för jobben, tillväxten och länets attraktivitet.

Mina frågor till Rickard Carstedt (S) blir därför:

1. Delar du regeringens uppfattning om att det är bra att stänga Bromma flygplats i förtid utan att utbyggnaden på Arlanda är genomförd?
2. Om inte – är du beredd att aktivt verka för att regeringen ska ändra uppfattning?

Umeå 2021-08-31

Åsa Ågren Wikström
Vice ordförande Regionala Utvecklingsnämnden (M)

Moderaterna i Region Västerbotten
Köksvägen 11, 901 98 Umeå
Tel 090-785 73 38
www.moderat.se/vasterbotten

Interpellation nr 35-2021. Tycker Socialdemokraterna att Bromma flygplats är viktig för Västerbotten även i framtiden?

Det är definitivt inte bra med en nedläggning av flygtrafiken på Bromma utan ett säkerställande av kapacitet och behov av goda trafiklägen tider för norra Sveriges flyglinjer, så kallade slot-tider. Arlandas kapacitet och funktion som nationellt och internationellt nav måste därför säkerställas innan en eventuell nedläggning av Bromma flygplats sker. Detta är avgörande i denna fråga och måste vara en ledstjärna för regeringens och riksdagens fortsatta agerande i frågan om Brommas framtid.

Det finns i sammanhanget anledning att ta upp frågan om flyget och dess bidrag till klimatgaser. Där sker det för närvarande en intensiv och mycket stark utveckling som innebär att förutsättningarna är goda att flyget i närtid kan bli klimatneutralt – och då särskilt inrikesflyget genom möjligheten till elflyg och lägre flyghöjder. Detta är också mycket positivt utifrån det faktum att flyg till och från vår region kommer att fortsätta vara av stor betydelse, även när vi får ett än mer utvecklat persontrafiksystem på järnväg, där den kommande Norrbotniabanan blir en viktig länk i kedjan.

Beslut i frågan är ännu inte fattat och Regionala utvecklingsnämnden avser yttra sig i frågan när tillfällen ges och i samband med remissförfarandet.

Nr 36

Liberalerna

Interpellation till regionfullmäktige 210831

Skellefteå 2021-08-29

Ambulansverksamheten i Storuman

Från och med 210901 kommer regionen att ta över ambulansverksamheten i Storuman. Förändringen bygger på att inställelsetiden skall minska från 5 min till 90 sek. En god tanke. SVT lokala nyheter rapporterade 210823 om att två av tre sjuksköterskor säger upp sig efter förändringen.

Mina frågor till Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson är följande:

- Har man gjort en konsekvensanalys i samarbete med personalen?
- Hur kommer personalen att arbeta med en inställelsetid på 90 sek? Kommer man kunna utföra arbetsuppgifter inom vården?
- Hur ska personalförsörjningen lösas i denna svåra situation?

Birgitta Burström
Liberalerna

Interpellation nr 36-2021. Ambulansverksamheten i Storuman

I samband med att avtalen med Falck och Premedic löpte ut beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden att inte genomföra en ny upphandling utan driva verksamheten i egen regi i syfte att stärka omställningen till nära vård i Södra Lappland. Inför detta delgavs både Falck och Premedic detta.

Efter att beslutet fattades i Hälso- och sjukvårdsnämnden har verksamheten haft regelbundna möten med medarbetarna på samtliga tre orter för att inkludera de i arbetet framåt. Risk och konsekvensanalys är genomförd i samarbete med ambulanssjukvårdens skyddsombud från Vårdförbundet och Kommunal, berörda chefer från ambulansvården och primärvården samt HR. Under de fackliga förhandlingarna kring verksamhetsövergången har verksamheten tillsammans med fackliga företrädare enats om en mjukare övergång under de första 12 veckorna för att tillsammans med ambulanssjukvården och primärvården fokusera på omställningsarbetet nära vård och samarbetet lokalt. Förhoppningen var att fler medarbetare skulle välja en verksamhetsövergång för att under hösten vara med i arbetet kring utformning av tjänsten lokalt.

I samband med verksamhetsövergången övergår samtliga medarbetare i Vindeln. I Vilhelmina och Storuman övergår 4 av 5 ambulanssjukvårdare, samtliga med lokal förankring. Dessvärre har fem av fem sjuksköterskor valt att säga upp sig där de bland annat upplever att schemat inte är attraktivt. Verksamheten arbetar i detta nu med att ta fram lösningar som gör att medarbetare väljer att söka sig till oss vilket bland annat innebär en översyn av schemat, aktivtid i kombination med beredskap, löneläget, rotationstjänster med mera. För att säkerställa en fungerande verksamhet kommer verksamheten att behöva förlita sig dels till hyrsjuksköterskor, dels till att medarbetare från andra orter hjälper till med omfördelning av ordinarie arbetspass eller extrapass för att lösa där det finns behov. Det pågår kontinuerligt arbete med att rekrytera personal till samtliga orter.

Verksamheten har ett nära samarbete inom länet och en mycket god dialog med primärvården. Att genomföra denna förändring som är ett utvecklingsuppdrag är en utmaning framför allt med tanke på att det är svårt att rekrytera sjuksköterskor. Ser man till förändringens syfte så kommer den att bidra till en ökad patientsäkerhet där vi skapar en vårdkedja med bättre flöden och våra resurser tas tillvara på ett bättre sätt än vad som tidigare gjorts. En lärdom är dock att rekryteringsinsatser kunnat påbörjats i ett tidigare skede.

Under den aktiva tjänstgöringen kommer ambulanserna i Södra Lappland ha samma inställelsetid som ambulanserna vid kusten, dvs 90 sekunder. Under de inledande 12 veckorna kommer inte medarbetarna att jobba inom primärvården eftersom fokus ligger på att kvalitetssäkra en fungerande ambulansverksamhet. När verksamheten är i balans och personal rekryterat till samtliga orter kommer delar av den aktiva tjänstgöringen att kunna ske inne på hälsocentralen.

Det kommer dock inte att vara så att hela den aktiva tjänstgöringen kommer att vara schemalagd inne på hälsocentralen eftersom medarbetarna behöver ha en förmåga att kunna jobba under beredskapstiden. Personalen kommer att kunna utföra uppgifter inom vården och den kombinerade tjänstgöringen kommer att främja Region Västerbottens mål god och nära vård.

Beredskap innebär att våra medarbetaren är tillgängliga för arbete men utgår ifrån hemmet eller annan plats. Vi tillämpar snabb inställelsetid där de skall kvittera och påbörja larm inom 300 sekunder. Beredskapstiden räknas inte som arbetstid.

Vid aktiv tjänstgöring befinner sig medarbetarna på arbetsplatsen och väntar på att utföra uppdrag. Under den aktiva tjänstgöringen har medarbetarna 90 sekunders inställelsetid. Inställelsetiderna har dock inte varit föremål för politiskt beslut.

30 aug 2021

Nr 37

Västerbotten

Interpellation i regionfullmäktige gällande en långsiktig barnmorskebemanning

Personalsituationen på länets förlossningar har försämrats under lång tid och dessvärre utvecklats till en kris. Detta var ett faktum redan innan sommarens bedrövande situation där BB i Lycksele tvingats hålla stängt. Där missnöjet fortsatt vuxit, så till den grad att allt fler valt att avsluta sina anställningar och att det nu finns risk för stängningar även framöver.

Med anledning av denna problematik lade Kristdemokraterna i april fram ett initiativärende i hälso- och sjukvårdsnämnden. För att hantera bristen på barnmorskor i länet, både sett till patientsäkerhet och till personalens arbetsmiljö måste Region Västerbotten säkerställa att vi i framtiden har personal i rätt antal. Det är inte alltid patientsäkert att täcka upp med sjuksköterskor utan barnmorskeutbildning.

Vi presenterade därför i april en rad förslag på hur utvecklingen kan vändas och krävde bland annat en genomlysning för att klargöra rekryteringsbehoven ända fram till år 2030, samt utifrån denna ta fram en utbildningsplan och hitta incitament för att främja barnmorskeutbildning för sjuksköterskor. Vi ville även se fler personalfrämjande åtgärder likt trohetsbonus åt dem som tjänstgjort på sin arbetsplats under många år. Tyvärr var Kristdemokraterna det enda parti som tidigt såg denna problematik, och inget parti gav sitt stöd åt vårt initiativärende. Det svar vi fick på vårt initiativärende visade brist på insikt inför den kris som blev verklighet bara månader senare.

Att bara låta situationen bero kommer även i framtiden leda till oro och stress hos många kvinnor, särskilt bland förstföderskor, och bidrar inte till att Västerbotten lever upp till överenskommelsen mellan staten och SKR om kvinnors hälsa.

Utifrån ovanstående, samt det svar Kristdemokraterna erhöll på vårt initiativärende i april, ställer vi följande frågor till Anna-Lena Danielsson (S):

- De 39 barnmorskorna som har utbildats med bidrag, har de räckt till för att täcka upp det stora personaltappet det senaste året?
- När missnöjet bland personalen tycks fortsätta med fler som har sagt upp sig, kan du säga att det förstärkta schemastödet räckte till?
- Hur hanterar Region Västerbotten situationen vid BB i Lycksele, som blivit mer än en "säsongsvariation" som det kallades i svaret på vårt initiativärende i våras?

Betty-Ann Nilsson (KD)
Ledamot i regionfullmäktige

Hans-Inge Smetana (KD)
Gruppledare

Interpellation nr 37-2021. En långsiktig barnmorskebemanning

Vi i den politiska majoriteten är tydliga – vi ska ha en trygg och säker förlossningsvård i hela Västerbotten med tre förlossningsenheter. Som blivande förälder ska man känna sig trygg både inför, under och efter sin förlossning.

Vår ambition är att ge alla medarbetare i Region Västerbotten en välförtjänt semester och samtidigt behöva reducera så lite verksamhet som möjligt. Region Västerbotten har, likt andra regioner, en stor utmaning i att planera för bemanning inom förlossningsvården under sommaren.

Bemanningssituationen vad gäller barnmorskor är sedan tidigare bekymmersam trots insatser som gjorts under åren i form av exempelvis utbildningstjänster och intensiva rekryteringsinsatser. Regionen har också bemannat upp med hyrpersonal under hela året och framför allt under semesterperioden. Vidare finns även en rotationstjänstgöring med barnmorskor från Umeå som arbetar i Lycksele. Inför denna sommar fanns en planering som visade på en del bemanningsproblem, framför allt i Umeå. Lycksele och Skellefteå hade dock en acceptabel/god situation. Verksamheten har tagit in alla hyr-barnmorskor som funnits att tillgå, men tyvärr har pandemin inneburit en sämre tillgång till hyrpersonal.

Intensiva insatser inleddes för att bemanna på Nus och det arbetet har gett resultat. Tyvärr försämrades situationen i Lycksele plötsligt i maj då två barnmorskor sade upp sig och två blev sjukskrivna, en situation som var omöjlig att förutspå samtidigt som inga nya hyr-barnmorskor fanns att tillgå.

En stor och särskild utmaning inom förlossningsvården är att kunna erbjuda såväl lagstadgad semester till medarbetarna som föräldraledighetsuttag, samtidigt som antalet födslar ökar under sommarmånaderna. Inom de flesta andra verksamheter kan produktionen minska under sommarperioden och det blir då betydligt enklare att erbjuda den lagstadgade semestern. För att vi som arbetsgivare ska kunna hantera en bemanningssituation och därmed klara att ge medarbetarna den ledighet som de behöver och har rätt till under sommarperioden, krävs en grundbemanning som möjliggör en god arbetsmiljö och balans mellan arbete och fritid. Allt detta är viktigt för att kunna rekrytera och behålla medarbetare inom förlossningsvården. Bla har barnmorskor utbildats med stöd av utbildningsbidrag. Hittills har 35 personer utbildats och i dagsläget är ytterligare 7 pågående.

Totalt är 111 barnmorskor anställda vid Centrum för obstetrik och gynekologi (CFOG), 21 av dessa är för närvarande inte i tjänst (föräldraledigheter, tjänstledigheter, studier etc) vilket betyder att 90 barnmorskor i dagsläget arbetar hel eller deltid vid CGOF över länet. Sammanfattningsvis förlorar vi fler barnmorskor än vi utbildar/nyanställer. Totalt har 29 barnmorskor slutat sin tjänst medan vi hittills 2021 har rekryterat 20. Barnmorskorna trivs med överlag med sitt arbete, men det finns en upplevelse av alltför omfattande helg-, kvälls- och nattarbete.

Vi tog ett politiskt beslut på Hälso- och sjukvårdsnämnden den 16 juni att initiera ett arbete och skapa en handlingsplan för att säkerställa en god bemanning av barnmorskor vid länets förlossningsavdelningar med särskilt fokus på ett möjligt utvidgat samarbete mellan sluten och öppenvård, såväl inom Centrum för obstetrik och gynekologi samt tillsammans med Mödravårdscentralen. Vi beslutade även att genomföra en extern genomlysning av sommarplaneringsprocessen 2021 för att identifiera förbättringsområden inför kommande semesterplaneringar.

Sommarperioden sträcker sig ifrån 2021-06-01 till 2021-08-31 och är precis avslutad. Ett uppdrag är framtaget för en genomlysning av processen inför sommarplaneringen 2021. Genomlysningen pågår men inga slutsatser går ännu att dra eftersom slutrapporten inte är färdig.

En handlingsplan är framtagen och flera arbeten är startade och pågår parallellt. Detta arbete är långsiktigt och det finns inga snabba lösningar. Verksamheten har ett ständigt pågående arbetsmiljöarbete för att påverka bemanningsläget positivt. Det svåra bemanningsläget har många orsaker där tung arbetsbelastning med ansträngande scheman samt pensionsavgångar och generationsväxling är några viktiga orsaker Ett förstärkt schemastöd har gett bra hjälp men det har dessvärre inte ändrat det faktum att vi inte har en tillräcklig grundbemanning av barnmorskor.

Det pågår även arbete med barnmorskornas arbetsmiljö, för att öka attraktiviteten till yrket. Regionen jobbar med förstärkt schemastöd inför somrar men även under resten året för att få till en bättre arbetstidsförläggning och förhöjd rotationsersättning när barnmorskor stärker upp över länet. Det har också gjorts en satsning på förlösande barnmorskor i årets löneöversyn och utöver det ska fler fortsätta att utbildas och intensiva rekryteringsinsatser göras.

Det har dock inte inkommit fler avvikelser under sommaren än under andra perioder under året. Alla mammor och barn ska erbjudas och kunna kräva samma medicinska säkerhet i hela länet. Inga avvikelser har heller inkommit under årets stängningsperiod i Lycksele.

Barnmorskor är nationellt sett ett bristyrke. Enligt SCB:s prognos förväntas skillnaden mellan efterfrågan och tillgången på barnmorskor stiga till 600 barnmorskor 2035 trots utbyggnaden av antalet utbildningsplatser som skett under de senaste åren.

Ett av problemen i dag är att alla regioner inte tar sitt ansvar och utbildar i den omfattning som man kommer att ha behov av. Det syns tydligt i det antal Västerbotten och Norrland utbildar utifrån vårt framtida behov och det ansvar som till exempel storstadsregionerna tar.

I och med detta har SKR fått i uppdrag att utveckla strategier och arbetssätt som stöd till regionerna för att på kort- och lång sikt bättre kunna klara säsongsvariationer, kopplat till tillgänglighet och jämlikhet i mödra-, hälso- och förlossningsvården samt förstärkta insatser för kvinnors hälsa.

Liberalerna

Nr 38

Interpellation

Nordmaling 2021-08-31

Hur ser planerna ut för Neurorehab Sävar?

Innan sommaruppehållet debatterades framtiden för Neurorehab Sävar i regionfullmäktige. Några funktionsrättsorganisationer bjöd även in politiska partier och tjänstepersoner till ett möte. Förhoppningen efter detta möte var att politik och tjänstepersoner skulle ta till sig av den kunskap och kompetens i frågan som inbjudande funktionsrättsorganisationer förmedlade och att region Västerbotten i det fortsatta utredningsarbetet skulle stämma av med funktionsrätt.

Mina frågor till hälso-och sjukvårdsnämndens ordförande Anna-Lena Danielsson (S) är:

- Hur fortskrider utredningsarbetet kring Neurorehab Sävar?
- Hur ser samarbetet med funktionsrätt ut i denna process?

Maria Lundqvist-Brömster (L)

Interpellation nr 38-2021. Hur ser planerna ut för Neurorehab Sävar?

Den medicinska utvecklingen inom neuroområdet har under senaste 10 åren varit omfattande med nya läkemedel (vid Parkinson, MS, stroke) samt operativa åtgärder (DBS och trombectomi). Inom området ses också färre patienter med traumatiska hjärnskador, utan mer hjärnskador med en betoning på kognitiva funktionsnedsättningar och hjärntrötthet. Neurorehabiliteringen får därför alltmera fokus på rehabilitering i öppen vård samt hemrehabilitering.

I arbetet med den nationella högspecialiserade vården, NHV, är det aktuellt med nivåstrukturering av viss ryggmärgsskadevård och Region Västerbotten har ansökt om att få bedriva densamma. Vi hyser goda förhoppningar om att få detta NHV-område till Norrlands universitetssjukhus, vilket ställer andra krav på rehabiliteringsverksamheten.

Hälso-och sjukvårdsdirektören gav i februari 2021 i uppdrag till verksamhetschef för NHHC att göra en översyn av all neurorehabilitering och presentera ett förslag på organisation, lokalisering och uppdragsbeskrivning i syfte att säkra en fortsatt god neurorehabilitering inom länet. Uppdraget har fokuserat på att hitta en lösning utifrån patienternas behov, att skapa förutsättningar för en personcentrerad vård, med rätt insats, vid rätt tidpunkt och en sömlös vård mellan enheter och vårdnivåer. En viktig central förutsättning för en sådan vård är ändamålsenliga lokaler. Med anledning av byggnadsrelaterad ohälsa (BRO) har verksamheten från Neurorehab Sävar huserat i tillfälliga lokaler, först en period på Hotell Björken och nu placerade i byggnad 26 på NUS. Utifrån medicinsk utveckling och intentioner att utveckla samordning i verksamheten och mellan personal har utredningen föreslagit en samlokalisering av lokaler för verksamheterna Neurorehab Sävar och Neurorehab NUS. Under sommaren 2021 har det framtagits ett förslag till lokallösning som bedöms möjlig att gå vidare med för att tillskapa ändamålsenliga lokaler för en samlad neurorehabiliterings-verksamhet.

Under denna process har Brukarrådet informerats vid två tillfällen under våren 2021. Vid det senare Brukarrådet våren 2021 presenterades en beskrivning hur en samordnad neurorehabiliterings-verksamheten kan se ut. Medarbetarna vid Neurorehab Sävar har fortlöpande informerats om detta arbete vid arbetsplatsträffar under vintern/våren 2021. Det nu lagda förslaget har informerats både till medarbetare och Brukarrådet.